

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.0610.2.8.2021.AF(10)

RM-0610-8-21

UD151

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Edukacji i Nauki.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 26a dodaje się art. 26b w brzmieniu:

„Art. 26b. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, zwany dalej „monitoringiem karier absolwentów”.

2. Monitoring karier absolwentów jest prowadzony w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

3. Monitoring karier absolwentów jest prowadzony na podstawie:

- 1) danych gromadzonych w systemie informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej;
- 2) danych gromadzonych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, o którym mowa w art. 342 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 3) danych gromadzonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne;
- 4) danych gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na kontach ubezpieczonych lub kontach płatników składek.

4. Monitoring karier absolwentów nie obejmuje absolwentów szkół ponadpodstawowych przy zakładach karnych i aresztach śledczych, o których mowa w art. 8 ust. 12.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych oraz ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

5. Grupę absolwentów szkół ponadpodstawowych objętych w danym roku monitoringiem karier absolwentów określa się na podstawie danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1, według stanu na dzień 15 marca każdego roku szkolnego.

6. Monitoring karier absolwentów obejmuje dane dotyczące absolwentów, o których mowa w ust. 5, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową:

- 1) w roku szkolnym bezpośrednio poprzedzającym rok szkolny, o którym mowa w ust. 5, oraz
- 2) w roku szkolnym poprzedzającym o dwa lata rok szkolny, o którym mowa w ust. 5, oraz
- 3) w roku szkolnym poprzedzającym o pięć lat rok szkolny, o którym mowa w ust. 5.

7. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1, obejmują:

- 1) numer PESEL absolwenta, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – jeżeli absolwent nie jest obywatelem polskim – kraj pochodzenia;
- 2) rok urodzenia i płeć absolwenta;
- 3) numer szkoły ponadpodstawowej w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, którą absolwent ukończył;
- 4) rok szkolny, w którym absolwent ukończył szkołę ponadpodstawową, o której mowa w pkt 3;
- 5) zawód, w którym kształcił się absolwent – w przypadku absolwenta szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 6) informację o uczestniczeniu w okresie do końca roku szkolnego, o którym mowa w pkt 4, w kwalifikacyjnym kursie zawodowym z określeniem kwalifikacji oraz datę rozpoczęcia i datę zakończenia tego kursu;
- 7) informację o uczestniczeniu w okresie do końca roku szkolnego, o którym mowa w pkt 4, w kursie umiejętności zawodowych oraz datę rozpoczęcia i datę zakończenia tego kursu;
- 8) numer szkoły ponadpodstawowej w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, do której absolwent uczęszczał albo uczęszcza, po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w pkt 3, oraz informację o dacie rozpoczęcia i dacie zakończenia nauki w tej szkole;

- 9) zawód, w którym absolwent rozpoczął kształcenie – w przypadku absolwenta, który po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w pkt 3, rozpoczął naukę w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 10) informację o uzyskaniu tytułu czeladnika przez absolwenta po zdaniu egzaminu czeladniczego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle;
- 11) informację o uczestniczeniu przez absolwenta, po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w pkt 3, w kwalifikacyjnym kursie zawodowym z określeniem kwalifikacji oraz datę rozpoczęcia i datę zakończenia tego kursu;
- 12) informację o uczestniczeniu przez absolwenta, po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w pkt 3, w kursie umiejętności zawodowych oraz datę rozpoczęcia i datę zakończenia tego kursu.

8. Dane, o których mowa w ust. 7 pkt 8–12, obejmują okres od dnia 1 września roku szkolnego następującego po roku szkolnym, o którym mowa w ust. 7 pkt 4, do dnia 30 kwietnia roku szkolnego, o którym mowa w ust. 5.

9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje, w postaci elektronicznej, dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4:

- 1) okręgowym komisjom egzaminacyjnym – w terminie do dnia 1 kwietnia każdego roku;
- 2) ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – w terminie do dnia 1 maja każdego roku.

10. Okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w postaci elektronicznej, w terminie do dnia 1 czerwca roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów, dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4, uzupełnione o:

- 1) informację o kwalifikacji oraz dacie uzyskania certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- 2) informację o zawodzie oraz dacie uzyskania dyplomu zawodowego w zakresie zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- 3) informację o złożeniu deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego w danym roku oraz:

- a) w przypadku niezdania egzaminu maturalnego w danym roku, nieprzystąpienia do egzaminu maturalnego w danym roku albo złożenia oświadczenia o zamiarze przystąpienia do egzaminu maturalnego w terminie poprawkowym w danym roku – informację o tym, że egzamin ten nie został zdany,
- b) w przypadku zdania egzaminu maturalnego w danym roku – informację o dacie uzyskania świadectwa dojrzałości.

11. Uzupelnione dane, o których mowa w ust. 10, są przekazywane według stanu na dzień 31 sierpnia roku szkolnego, o którym mowa w ust. 7 pkt 4, oraz za okres od dnia 1 września roku szkolnego następującego po roku szkolnym, o którym mowa w ust. 7 pkt 4, do dnia 31 marca roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów. Dane te nie podlegają anonimizacji przed ich przekazaniem ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

12. Okręgowe komisje egzaminacyjne przechowują dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4, do dnia przekazania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania uzupełnionych danych, o których mowa w ust. 10.

13. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w postaci elektronicznej, w terminie do dnia 1 lipca roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów, dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4, uzupełnione o:

- 1) datę rozpoczęcia studiów;
- 2) nazwę kierunku studiów;
- 3) poziom studiów;
- 4) profil studiów;
- 5) datę ukończenia studiów i nazwę uzyskanego tytułu zawodowego albo datę skreślenia z listy studentów;
- 6) przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny naukowej lub artystycznej, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny.

14. Uzupelnione dane, o których mowa w ust. 13, są przekazywane za okres od dnia 1 października roku kalendarzowego, w którym zakończył się rok szkolny, o którym mowa w ust. 7 pkt 4, do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów. Dane te nie podlegają

anonimizacji przed ich przekazaniem ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

15. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki przechowuje dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4, do dnia przekazania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania uzupełnionych danych, o których mowa w ust. 13.

16. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w postaci elektronicznej, w terminie do dnia 1 lipca roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów, dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4, uzupełnione o:

- 1) rok i miesiąc zgonu absolwenta;
- 2) kod tytułu ubezpieczenia;
- 3) kod świadczenia albo przerwy w opłacaniu składek wraz z datą dzienną początku lub końca świadczenia albo przerwy w opłacaniu składek;
- 4) pierwsze cztery cyfry oraz siódmą cyfrę krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju w postaci umożliwiającej identyfikację województwa (dwie pierwsze cyfry), powiatu (trzecia i czwarta cyfra) oraz rodzaju gminy (siódma cyfra) na podstawie adresu zameldowania lub zamieszkania, lub adresu do korespondencji osoby ubezpieczonej w całym okresie objętym monitoringiem karier absolwentów;
- 5) kod Polskiej Klasyfikacji Działalności płatnika składek;
- 6) kod płatnika składek wygenerowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, niepozwalający na identyfikację płatnika;
- 7) rok i miesiąc wyrejstrowania płatnika składek;
- 8) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osoby ubezpieczonej lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe osoby ubezpieczonej, lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby ubezpieczonej, lub podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osoby ubezpieczonej;
- 9) informację o przekroczeniu 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy.

17. Uzupełnione dane, o których mowa w ust. 16, są przekazywane za okres od dnia 1 stycznia roku szkolnego, o którym mowa w ust. 7 pkt 4, do dnia 10 maja roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów. Dane te są przekazywane w podziale

na miesiące. Dane te nie podlegają anonimizacji przed ich przekazaniem ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

18. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje dane, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 4, do dnia przekazania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania uzupełnionych danych, o których mowa w ust. 16.

19. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonuje połączenia danych, o których mowa w ust. 7, 10, 13 i 16, w terminie do dnia 30 września roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów.

20. Po połączeniu danych, o którym mowa w ust. 19, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania niezwłocznie usuwa z tych danych numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – jeżeli absolwent nie jest obywatelem polskim – kraj pochodzenia.

21. Po usunięciu danych zgodnie z ust. 20 monitoring karier absolwentów odbywa się wyłącznie na podstawie danych zanonimizowanych.

22. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w terminie do dnia 1 października roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów, przekazuje, w postaci elektronicznej, Instytutowi Badań Edukacyjnych w Warszawie dane zanonimizowane, o których mowa w ust. 21, w celu opracowania wyników monitoringu karier absolwentów.

23. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przechowuje dane zanonimizowane, o których mowa w ust. 21, przez okres 5 lat od dnia, w którym nastąpiła ich anonimizacja.

24. Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie przekazuje wyniki monitoringu karier absolwentów ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania w terminie do dnia 30 listopada roku, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów.

25. Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie przechowuje dane, o których mowa w ust. 22, nie dłużej niż do dnia przekazania wyników monitoringu karier absolwentów ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

26. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępnia wyniki monitoringu karier absolwentów w postaci zagregowanej w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej. Nie udostępnia się zagregowanych wyników monitoringu karier absolwentów obejmujących mniej niż 10 osób.

27. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może powierzyć jednostce organizacyjnej podległej temu ministrowi prowadzenie monitoringu karier absolwentów.”;

- 2) w art. 37 w ust. 4 wyrazy „zgodnie z art. 44l” zastępuje się wyrazami „odpowiednio zgodnie z art. 44l lub art. 44wa”;
- 3) w art. 115 w ust. 3 wyrazy „zgodnie z przepisami art. 44l” zastępuje się wyrazami „odpowiednio zgodnie z art. 44l lub art. 44wa”;
- 4) w art. 164 w ust. 3 i 4 wyrazy „zgodnie z art. 44l” zastępuje się wyrazami „odpowiednio zgodnie z art. 44l lub art. 44wa”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.²⁾) w art. 50 dodaje się ust. 24 w brzmieniu:

„24. Zakład przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania dane, o których mowa w art. 26b ust. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4 i ...), w celu prowadzenia monitoringu karier absolwentów, o którym mowa w art. 26b ust. 1 tej ustawy.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942, z 2020 r. poz. 695 oraz z 2021 r. poz. 4) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) prowadzenia monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych.”;
- 2) w art. 8 w pkt 1:
  - a) lit. e otrzymuje brzmienie:
„e) liczby osób niebędących uczniami danej szkoły lub placówki oświatowej lub szkoły wchodzącej w skład zespołu korzystających z internatu, w tym liczby osób posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,”
  - b) lit. g otrzymuje brzmienie:
„g) kosztów wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami, wraz z pochodnymi pracownika, bez pochodnych pracodawcy, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych,”;

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 321, 568, 695, 875, 1291 i 2320.

- 3) w art. 33 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne, dla których te jednostki samorządu terytorialnego są organem właściwym do wydania zezwolenia na założenie publicznej szkoły lub placówki oświatowej, oraz zespołów tych szkół i placówek oświatowych.”;
- 4) po art. 60a dodaje się art. 60b w brzmieniu:
„Art. 60b. Dane absolwenta, o których mowa w art. 26b ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe, są pozyskiwane z bazy danych SIO przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w celu prowadzenia monitoringu karier absolwentów, o którym mowa w art. 26b ust. 1 tej ustawy.”;
- 5) w art. 93:
a) w ust. 3 wyrazy „5 lat” zastępuje się wyrazami „6 lat”,
b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Dane nauczyciela zgromadzone w zbiorze danych nauczyciela w bazie danych SIO zostają zanonimizowane po upływie 10 lat od dnia wprowadzenia do tego zbioru ostatniej informacji, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. j oraz ust. 3 pkt 1 lit. g i pkt 2 lit. f, które zostają zanonimizowane po upływie 5 lat od dnia wprowadzenia do tego zbioru ostatniej informacji.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2029 i 2400) w art. 2 w pkt 16 lit. a otrzymuje brzmienie:

- „a) jednostkę samorządu terytorialnego właściwą do wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 88 ust. 4 pkt 1 lub art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086 oraz z 2021 r. poz. 159) w art. 342 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

- „5. Dane zawarte w systemie POL-on w zakresie, o którym mowa w art. 26b ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, są przekazywane przez ministra ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania w celu prowadzenia monitoringu karier absolwentów, o którym mowa w art. 26b ust. 1 tej ustawy.”.

Art. 6. 1. W latach 2021–2029 minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w celu, o którym mowa w art. 26b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w ramach monitoringu karier absolwentów, o którym mowa w art. 26b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, prowadzi monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w latach szkolnych 2018/2019–2023/2024.

2. Do monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 26b ust. 3–27 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z uwzględnieniem ust. 3–6.

3. Monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, o którym mowa w ust. 1, obejmuje dane, o których mowa w art. 26b ust. 7, 10, 13 i 16 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w odniesieniu do absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, oraz informacje, o których mowa w ust. 4 i 5.

4. W latach 2021–2025 okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania:

- 1) wraz z danymi, o których mowa w art. 26b ust. 10 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – informację o kwalifikacji oraz dacie uzyskania świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz. 4), w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r.;
- 2) wraz z danymi, o których mowa w art. 26b ust. 10 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – informację o zawodzie oraz dacie uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w pkt 1.

5. W latach 2021–2028 okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania:

- 1) wraz z danymi, o których mowa w art. 26b ust. 10 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – informację o kwalifikacji oraz dacie uzyskania świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie określonym w klasyfikacji

zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4 i ...), w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r.;

- 2) wraz z danymi, o których mowa w art. 26b ust. 10 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – informację o zawodzie oraz dacie uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w pkt 1.

6. Informacje, o których mowa w ust. 4 i 5, są przekazywane według stanu i za okres, o których mowa w art. 26b ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. W 2021 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje w postaci elektronicznej dane, o których mowa w art. 26b ust. 7 pkt 1 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w terminie do dnia 15 kwietnia.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 3 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r.;
- 2) art. 1 pkt 2–4, art. 3 pkt 3 i pkt 5 lit. b oraz art. 4, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

System kształcenia, w szczególności szkolnictwo branżowe, powinien reagować na potrzeby rynku pracy, sprzyjać uczeniu się przez całe życie oraz umożliwiać absolwentom mobilność edukacyjną i zawodową. Aby było to możliwe, konieczne jest zapewnienie informacji zwrotnej na temat przebiegu karier absolwentów. Wiedza o karierach absolwentów umożliwia strategiczne reagowanie systemu edukacji oraz polityki rynku pracy na nieustannie zmieniającą się rzeczywistość społeczno-ekonomiczną. Informacje z monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych odegrają istotną rolę przy dopasowywaniu systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy, tak aby wspierać konkurencyjność i innowacje na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, przeciwdziałać niedoborowi wykwalifikowanych pracowników oraz umożliwiać absolwentom podejmowanie satysfakcjonującego zatrudnienia. Będą miały także znaczenie dla doradztwa zawodowego, umożliwiając wykorzystywanie szczegółowych statystyk dotyczących sytuacji absolwentów szkół ponadpodstawowych na rynku pracy.

Na potrzebę prowadzenia monitoringu karier absolwentów wskazują m.in.: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowy Program Reform, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Perspektywa uczenia się przez całe życie i Zintegrowana Strategia Umiejętności. Część ogólna. Przywołane dokumenty podkreślają potrzebę lepszego zharmonizowania kształcenia zawodowego z rynkiem pracy, dostępu do informacji o kwalifikacjach i zwiększenia efektywności wydawania publicznych i prywatnych środków na kształcenie i szkolenie.

Na potrzebę działań w tym zakresie wskazuje także Umowa Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r., która jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2014–2020. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są przede wszystkim krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. O potrzebie tej świadczą też lokalne i regionalne przedsięwzięcia organizowane przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego oraz wojewódzkie urzędy pracy. Jednocześnie wdrożenie systemu monitorowania karier absolwentów stanowi kryterium podstawowe zawarte w IV załączniku do wniosku dotyczącego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na

potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (Tematyczne warunki podstawowe mające zastosowanie do EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności – art. 11 ust. 1), do którego realizacji minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest zobligowany oraz którego spełnienie warunkuje możliwość pozyskiwania środków w obszarze „kształcenie i szkolenia” w ramach nowej perspektywy finansowej 2021–2027.

Należy także wziąć pod uwagę, uzgodnione przez państwa członkowskie Unii Europejskiej w ramach Rady Unii Europejskiej, Zalecenie Rady z dnia 20 listopada 2017 r. dotyczące monitoringu karier absolwentów (Dz. Urz. UE z dnia 09.12.2017 C 423/1). Zgodnie z motywem 2 Zalecenia, Rada Unii Europejskiej zaleca państwom członkowskim, aby we współpracy z partnerami społecznymi promowały wydajność i zatrudnialność poprzez udostępnianie możliwości zdobywania adekwatnej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest zbieranie wysokiej jakości informacji na temat karier absolwentów. Informacje te pozwolą na zrozumienie przyczyn problemów z zatrudnialnością absolwentów w poszczególnych regionach, sektorach gospodarki lub z poszczególnych dziedzin szkolnictwa wyższego lub kształcenia i szkolenia zawodowego, a także pozwolą na znalezienie rozwiązań tych problemów. W tym kontekście Rada Unii Europejskiej zaleca m.in:

- 1) gromadzenie odpowiednich zanonimizowanych administracyjnych danych statystycznych z baz danych dotyczących kształcenia, podatków, ludności i ubezpieczeń społecznych;
- 2) kojarzenie przez organy krajowe zanonimizowanych danych z różnych źródeł w celu uzyskania pełnego obrazu karier absolwentów.

Zgodnie z ust. 6 Zalecenia („Rozpowszechnianie i wykorzystywanie wyników”) Rada Unii Europejskiej zaleca terminowe, regularne i szerokie rozpowszechnianie i wykorzystywanie wyników analizy monitoringu karier absolwentów do:

- 1) wspierania projektowania i aktualizowania podstaw nauczania, tak aby udoskonalić nabywanie odpowiednich umiejętności i zwiększyć zatrudnialność;
- 2) lepszego dopasowywania umiejętności do potrzeb rynku pracy, tak aby wspierać konkurencyjność i innowacje na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym i aby zaradzić niedoborowi wykwalifikowanej siły roboczej;

- 3) planowania uwzględniającego i wyprzedzającego zmieniające się potrzeby w zakresie zatrudnienia i edukacji oraz potrzeby społeczne;
- 4) kształtowania polityki na szczeblu krajowym i unijnym.

Projektowane rozwiązania wychodzą naprzeciw opisanym powyżej zaleceniom w zakresie wprowadzenia systemu regularnego monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Projektowane rozwiązania są wzorowane na rozwiązaniach zawartych w art. 352 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), w oparciu o które funkcjonuje monitoring karier studentów i absolwentów studiów, osób ubiegających się o stopień doktora i osób, które uzyskały ten stopień, zapewniany przez ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych, zwany dalej „systemem ELA”.

Istotną częścią projektowanych rozwiązań będzie możliwość poznania karier absolwentów szkół specjalnych przysposabiających do pracy, tj. szkół przeznaczonych wyłącznie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Według badań Instytutu Badań Edukacyjnych, choć 85% dyrektorów szkół branżowych bada i analizuje kariery absolwentów swoich szkół, to blisko 80% z nich wykorzystuje w tym celu głównie nieformalne rozmowy z rodzinami lub znajomymi pracodawcami. Natomiast dane gromadzone w ramach statystyki publicznej, np. Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, obejmują zbyt małą liczbę absolwentów szkół, aby można było wyciągać na ich podstawie szczegółowe wnioski. Bardziej rozwinięte źródła informacji o karierach absolwentów szkół ponadpodstawowych są rozproszone i nierzadko zawierają dane incydentalne. Różnią się zakresem tematycznym, horyzontem czasowym oraz metodologią gromadzenia danych. Szczegółowe informacje na temat sytuacji edukacyjno-zawodowej absolwentów są bowiem zbierane przez różnorodne instytucje (np. szkoły, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie obserwatoria rynku pracy), w zróżnicowanym zakresie i z wykorzystaniem rozmaitych metod. Sytuacja ta uniemożliwia porównywanie zbieranych informacji i ich szersze wykorzystanie. Jest to również model nieefektywny kosztowo, ponieważ podobne działania są prowadzone równoległe przez wiele instytucji. Jednocześnie instytucje te ponoszą nakłady związane z pozyskiwaniem informacji, które są już zgromadzone w rejestrach państwowych i bazach danych administracyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra

właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, okręgowych komisji egzaminacyjnych czy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zarysowane tu problemy w dostępie do danych opisujących kariery edukacyjne i zawodowe absolwentów szkół ponadpodstawowych, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe, powodują trudności w kształtowaniu polityk edukacyjnych i rynku pracy opartych na trafnej i rzetelnej wiedzy. Na przykład, w ramach ogłaszanej corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, na podstawie art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.), prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (zwanej dalej „prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego”), nie ma możliwości uwzględnienia informacji odnoszących się bezpośrednio do sytuacji osób rozpoczynających karierę zawodową, co ogranicza trafność prognoz i podejmowanych decyzji. Brak dostępu do informacji o sytuacji nowozatrudnionych pracowników w poszczególnych branżach i zawodach prowadzi do rozbieżności pomiędzy oczekiwaniami kandydatów a ofertami pracy, zwiększając koszty transakcyjne związane z rekrutacją pracowników i zmniejszając jej skuteczność.

Planowanie i monitorowanie edukacji i rynku pracy na różnych poziomach zarządzania wymaga bieżącego dostępu do aktualnych, szczegółowych, rzetelnych i udostępnianych cyklicznie informacji o dalszej edukacji i zatrudnieniu absolwentów szkół ponadpodstawowych. Od dostępności danych zależy także efektywne realizowanie zadań, takich jak ustalanie sieci szkół, kształtowanie oferty edukacyjnej szkół, wydawanie przez wojewódzkie rady rynku pracy opinii w sprawie zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy oraz opracowywanie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego.

Także ewaluacja projektów mających na celu polepszenie sytuacji absolwentów na rynku pracy wymaga prowadzenia każdorazowo kosztownych i pracochłonnych badań. Tymczasem również rzetelnych i nieporównywalnie mniej kosztownych informacji może dostarczyć system monitorowania oparty na istniejących danych administracyjnych. Potwierdzają to doświadczenia związane z wykorzystaniem systemu ELA.

Braki w dostępie do informacji o karierach absolwentów szkół ponadpodstawowych mogą w niektórych przypadkach ograniczać również możliwości racjonalnego wyboru kierunków kształcenia przez uczniów i ich rodziców. Społeczna percepcja różnych ścieżek kształcenia

i zawodów jest oparta w dużej mierze na stereotypach, które ograniczają możliwości racjonalnego wyboru ścieżki kształcenia na poziomie średnim przez uczniów i ich rodziców. Stereotypy te, szczególnie krzywdzące dla szkolnictwa branżowego, mogą zostać przełamane poprzez odwołanie się do obiektywnych, łatwo dostępnych i zrozumiałych informacji o rzeczywistej sytuacji absolwentów szkół ponadpodstawowych na rynku pracy.

Obecnie na poziomie krajowym jest prowadzony wyłącznie systematyczny monitoring ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych, zapewniany przez system ELA. Aby uzyskać kompletny obraz procesu przechodzenia z edukacji na rynek pracy, konieczne jest uzupełnienie go o rozwiązanie, które pozwalałoby monitorować kariery absolwentów szkół ponadpodstawowych: branżowych szkół I i II stopnia, techników, liceów ogólnokształcących, szkół policealnych oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy.

Rozwiązaniem zarysowanych wyżej problemów jest wdrożenie monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych opartego na danych administracyjnych.

Monitoring karier absolwentów będzie dostarczać rzetelnej i trafnej informacji zwrotnej niezbędnej do planowania działań strategicznych i oceny jakości szkolnictwa ponadpodstawowego, w szczególności szkolnictwa branżowego. Projektowane rozwiązanie uzupełni istniejące mechanizmy zapewniania jakości kształcenia zawodowego oraz umożliwi lepsze dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ułatwi i usprawni też analizowanie rynku edukacyjno-zawodowego przez jednostki samorządu terytorialnego i instytucje rynku pracy.

Monitoring karier absolwentów będzie dostarczać cyklicznie, każdego roku, wystandaryzowanej rzetelnej informacji dotyczącej zarówno karier zawodowych (praca, wynagrodzenia), jak i edukacyjnych (kontynuowanie nauki w systemie oświaty lub w systemie szkolnictwa wyższego i nauki) absolwentów szkolnictwa ponadpodstawowego, w tym szkolnictwa branżowego. Rozwiązanie będzie charakteryzować się wysokim poziomem bezpieczeństwa i automatyzacji przetwarzania danych, co stanowi rozwiązanie nie tylko efektywne kosztowo, ale również niegenerujące dodatkowego obciążenia po stronie szkół.

Dostępność szczegółowych, rzetelnych i porównywalnych w czasie wskaźników zapewni możliwość ewaluacji różnorodnych polityk publicznych mających na celu osiągnięcie lepszego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, harmonizację oferty edukacyjnej na różnych szczeblach kształcenia czy wsparcie osób młodych na rynku pracy.

Informacje o karierach absolwentów, zbierane corocznie w skali populacyjnej i prezentowane w ujednoliconej, porównywalnej między latami formie, będą mogły zostać wykorzystane do ulepszenia metodologii prognozowania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym. W konsekwencji zostaną zapewnione warunki dla kształtowania lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Informacje o karierach zawodowych absolwentów zapewnią także pogłębienie diagnozy sytuacji na lokalnym rynku pracy, w szczególności pomogą w identyfikacji barier napotykanych przez absolwentów szkół ponadpodstawowych. Umożliwi to opracowanie i wdrożenie polityk wsparcia zatrudnienia dopasowanych do potrzeb i sytuacji tej grupy.

Rzetelna i łatwo dostępna wiedza na temat karier absolwentów pozwoli budować wizerunek szkolnictwa branżowego oparty na dowodach. Dostęp do systematycznie gromadzonych i udostępnianych informacji na temat szkolnictwa branżowego pomoże w przewycięzaniu negatywnych stereotypów, które go dotyczą, choć nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości. Informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy absolwentów określonych typów szkół i zawodów mają również walor promocyjny i mogą zostać wykorzystane do zachęcania uczniów do kontynuowania edukacji w szkolnictwie branżowym. System monitoringu pozwoli podejmować decyzje edukacyjne przez osoby kończące naukę w szkole podstawowej w oparciu o rzetelne informacje na temat tego, jakie będą skutki wyboru tej, a nie innej szkoły. W dłuższym okresie informacja taka powinna wpływać na dostosowanie oferty szkół do potrzeb uczniów i pracodawców.

Należy podkreślić, że zarówno działający system ELA, jak i projektowany system monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych będą wobec siebie komplementarne. Każdy z systemów dotyczy innej grupy absolwentów i dostarcza wyników dla odmiennych kategorii odbiorców. Oznacza to również istotne różnice w sposobach obliczania wskaźników i ich raportowania (np. w przypadku projektowanego systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych wyniki będą prezentowane w podziale na szkoły ponadpodstawowe lub zawody szkolnictwa branżowego, a w systemie ELA są prezentowane w podziale na uczelnie lub kierunki studiów).

System monitorowania karier absolwentów dostarczy również rzetelnych informacji dotyczących warunków zatrudnienia i płacy absolwentów w poszczególnych zawodach,

branżach i regionach. Informacje takie w istotny sposób zmniejszają asymetrię informacyjną w relacjach między absolwentami podejmującymi pierwszą pracę a pracodawcami. Pracodawcy mogą wykorzystać te informacje do aktualizowania i lepszego dopasowywania zatrudnienia absolwentów do realiów rynku pracy.

Rozwiązania metodologiczne i informatyczne pozwalające na uruchomienie systemu monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych rozwijano w Instytucie Badań Edukacyjnych od 2015 r. w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Uruchomienie systemu monitorowania karier absolwentów do końca 2021 r. stanowi zaplanowany rezultat projektów realizowanych przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i Instytut Badań Edukacyjnych.

Wdrożenie monitorowania karier absolwentów nie będzie możliwe bez wprowadzenia stosownych zmian prawnych. Dotychczasowe uregulowania nie stanowią wystarczającej podstawy prawnej dla realizacji takich działań. Konieczna jest bowiem wyraźna, bezpośrednia i szczegółowa podstawa prawna dla przetwarzania danych osobowych na potrzeby realizacji monitoringu karier absolwentów. Jest to istotne ze względu na potrzebę poszanowania konstytucyjnych zasad legalności i proporcjonalności działania organów władzy publicznej. Projekt ustawy przewiduje przede wszystkim dodanie w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przepisów, które w sposób kompleksowy uregulują sprawy monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. W projekcie ustawy zdefiniowano cele realizowanych działań, określono precyzyjnie zakres, formy i okresy wykorzystywania danych osobowych niezbędnych do prowadzenia monitoringu oraz wskazano podstawy prawne ich przetwarzania.

Zasadniczym elementem projektu ustawy jest wprowadzenie w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nowego zadania publicznego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które będzie polegało na monitorowaniu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych (projektowany art. 26b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Proponowane nowe zadanie publiczne wpisuje się w zakres spraw należących do właściwości ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i pozostaje komplementarne wobec innych realizowanych przez niego działań. W szczególności wyniki monitoringu karier absolwentów dostarczą wiedzy na temat trafności prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego.

W projekcie ustawy określono również cel prowadzenia monitoringu karier absolwentów, wskazując na potrzebę zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, które są niezbędne do prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia (projektowany art. 26b ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Aby umożliwić realizację nowego zadania publicznego, projekt ustawy wprowadza również przepisy wskazujące na kompetencje poszczególnych podmiotów oraz dopuszczalność przepływów danych w związku z realizacją działań związanych z pozyskiwaniem i przetwarzaniem danych rejestrowych niezbędnych do monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych (projektowany art. 26b ust. 9–26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Monitorowanie karier absolwentów będzie wymagało, w pierwszym etapie, przekazywania i zestawiania danych osobowych z różnych źródeł administracyjnych (projektowany art. 26b ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Aby możliwe było połączenie tych informacji, konieczne jest wykorzystanie identyfikatora pozwalającego jednoznacznie zidentyfikować tę samą osobę (absolwenta) w każdym ze źródeł danych. Rolę takiego identyfikatora spełnia numer PESEL, a w przypadku jego braku – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – jeżeli absolwent nie jest obywatelem polskim – kraj pochodzenia. Proponowane rozwiązania gwarantują przy tym wysoki poziom ochrony danych osobowych absolwentów: w drugim etapie przetwarzania, niezwłocznie po zakończeniu czynności związanych z łączeniem danych z poszczególnych źródeł, numery PESEL będą usuwane z połączonego zbioru i dalej przetwarzane będą już tylko zanonimizowane dane (projektowany art. 26b ust. 20 i 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe), które w trzecim etapie posłużą do stworzenia zbiorczych zestawień statystycznych. W celu ochrony prywatności badanych absolwentów w raportach będą prezentowane tylko te wskaźniki, przy obliczaniu których można było uwzględnić co najmniej 10 osób (projektowany art. 26b ust. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Takie samo rozwiązanie zostało przyjęte w art. 352 ust. 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w przypadku systemu ELA. Jest to wystarczające zabezpieczenie przed identyfikacją konkretnych osób, których dotyczą prezentowane wskaźniki. Wykorzystywane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dane będą pozwalały na prowadzenie monitoringu karier absolwentów po roku, dwóch latach oraz

pięciu latach po zakończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej (projektowany art. 26b ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Harmonogram badań (przewidujący ich prowadzenie po roku, dwóch, a następnie po pięciu latach) został opracowany w trakcie realizowanego w latach 2019–2023 przez Instytut Badań Edukacyjnych projektu „Monitorowanie losów absolwentów etap II” współfinansowanego ze środków EFS i jest modelem pozwalającym na uzyskanie najistotniejszych informacji przy uwzględnieniu dostępności danych.

W kontekście pierwszego etapu przetwarzania danych, jednym z najistotniejszych uwarunkowań prawnych monitoringu karier absolwentów są przepisy o ochronie danych osobowych. W świetle przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2), zwanego dalej „RODO”, podstawą prawną przetwarzania danych osobowych na potrzeby monitorowania karier absolwentów są:

- 1) niezbędność przetwarzania do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO); warunek ten zachodzi w przypadku, gdy istnieje przepis prawa, który nakłada na administratora danych obowiązek prawny, a przetwarzanie danych jest niezbędne dla realizacji tego obowiązku prawnego;
- 2) niezbędność przetwarzania do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO); zadania realizowane w interesie publicznym są powszechnie utożsamiane w nauce prawa z pojęciem zadań publicznych.

Należy mieć na uwadze, że w odniesieniu do organów władzy publicznej podstawy przetwarzania danych osobowych zawarte w art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO wzajemnie się uzupełniają, regulując sytuacje, w których w przepisach prawa Unii Europejskiej lub prawa krajowego wprost wskazano obowiązek przetwarzania określonych danych lub też wskazano zadania, do realizacji których niezbędne jest przetwarzanie danych osobowych.

Tym samym wprowadzenie do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nowego zadania publicznego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które będzie polegało na monitorowaniu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, oraz wskazanie

celu tego przetwarzania będzie stanowić bezpośrednią i precyzyjną podstawę przetwarzania danych osobowych na potrzeby prowadzenia monitoringu karier absolwentów.

Należy również zauważyć, że w odniesieniu zarówno do przesłanki przetwarzania danych osobowych wynikającej z art. 6 ust. 1 lit. c, jak i z art. 6 ust. 1 lit. e RODO przepisy art. 6 ust. 2 i 3 RODO ustanawiają szczególne wymagania co do możliwości ich zastosowania. Obie podstawy ściśle wiążą się z brzmieniem przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej, które nakładają dany obowiązek prawny lub formułują konkretne zadanie publiczne. Wymagania wynikające z art. 6 ust. 2 i 3 RODO uwzględniono, projektując przepisy uprawniające do przetwarzania danych w związku z monitoringiem karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Podsumowuje to poniższa tabela:

Lp.	Kryterium	Zakres projektowanych przepisów
1.	Ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora	W przepisach określono tryb działania podmiotów uczestniczących w przetwarzaniu danych osobowych (projektowany art. 26b ust. 9–20 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).
2.	Rodzaj danych osobowych podlegających przetwarzaniu	W przepisach precyzyjnie określono zakres przetwarzanych, w tym udostępnianych i zestawianych, danych osobowych (projektowany art. 26b ust. 6–17 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Jednocześnie w treści uzasadnienia oraz przeprowadzonej Ocenie Skutków Regulacji dla ochrony danych osobowych wykazano, że ustalony zakres danych określono z zachowaniem zasady minimalizacji danych oraz zasady proporcjonalności.
3.	Osoby, których dotyczą dane	W przepisach wskazano grupę osób, których dane będą przetwarzane. Są to absolwenci publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, z wyłączeniem absolwentów szkół ponadpodstawowych przy zakładach karnych i aresztach śledczych (projektowany art. 26b ust. 1 i 4–6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).
4.	Podmioty, którym można ujawnić dane osobowe (podmioty uprawnione)	Podmiotami uprawnionymi są: 1) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jako odbiorca danych (projektowany art. 26b ust. 10, 13 i 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe);

		2) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, okręgowe komisje egzaminacyjne, jako dysponenti danych (projektowany art. 26b ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).
5.	Cele, w których można ujawnić dane	Monitoring karier absolwentów jest prowadzony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (zadanie publiczne ministra) w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia (projektowany art. 26b ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).
6.	Ograniczenia celu przetwarzania	Przetwarzanie danych osobowych, w tym ich udostępnianie oraz zestawianie we wskazanym zakresie, ograniczono do celu, jakim jest monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych (projektowany art. 26b ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).
7.	Okresy przechowywania danych	Maksymalny czas przetwarzania danych precyzyjnie określono oraz został on podporządkowany celom prowadzenia monitoringu i ograniczony do celów monitoringu (projektowany art. 26b ust. 12, 15, 18, 20 i 23 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).
8.	Operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania	Określono tryb udostępniania danych osobowych, wskazano na środki bezpieczeństwa na etapie zestawiania danych, w tym wskazano moment, w którym dojdzie do anonimizacji danych osobowych, i podmiot odpowiedzialny za ich anonimizację, ze względu na zasadę ograniczenia celu przetwarzania oraz zasadę ograniczenia przechowywania danych w formie umożliwiającej identyfikację (projektowany art. 26b ust. 20 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Zważywszy na treść art. 6 ust. 4 RODO, należy podkreślić, że przetwarzanie danych osobowych na potrzeby monitoringu karier absolwentów będzie się odbywać na podstawie przepisów prawa stanowiących w demokratycznym społeczeństwie niezbędny i proporcjonalny środek służący zagwarantowaniu celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 RODO. Proponowane rozwiązanie ma realizować cel wymieniony w art. 23 ust. 1 lit. e RODO, czyli wypełniać przesłankę, która odnosi się do innych ważnych celów leżących w ogólnym interesie publicznym Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego, w szczególności ważnego interesu gospodarczego lub finansowego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego, w tym kwestii pieniężnych, budżetowych i podatkowych, zdrowia publicznego i zabezpieczenia społecznego. Cel ten w projekcie ustawy zdefiniowano jako potrzebę zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, tj. kwestii bezpośrednio związanych ze skutecznością wydatkowania środków publicznych, zwiększania zatrudnialności absolwentów i konkurencyjności gospodarki.

Jednocześnie projekt ustawy zakłada nowelizację przepisów innych ustaw w zakresie umożliwiającym pozyskiwanie i przetwarzanie szczegółowych danych rejestrowych niezbędnych do monitorowania karier absolwentów.

W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942, z późn. zm.) (art. 3 pkt 1 projektu ustawy) przewiduje się uzupełnienie katalogu celów zbierania danych w systemie informacji oświatowej, umożliwiając ich wykorzystanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do prowadzenia monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych (projektowany art. 1 ust. 1 pkt 5), oraz uregulowanie kwestii pozyskiwania z bazy danych systemu informacji oświatowej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania danych, o których mowa w projektowanym art. 26b ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w celu prowadzenia tego monitoringu (projektowany art. 60b). Zmiana ta umożliwi wykorzystanie zasobów danych systemu informacji oświatowej w zakresie wskazanym w projektowanym art. 26b ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, co jest uzasadnione przede wszystkim potrzebą identyfikacji badanych grup absolwentów szkół ponadpodstawowych. W tym celu będzie wykorzystywany numer PESEL, a w przypadku jego braku – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – jeżeli absolwent nie jest obywatelem polskim

– kraj pochodzenia, oraz rok szkolny, w którym absolwent ukończył naukę w szkole. Zaspokojenie potrzeb informacyjnych odbiorców wyników monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych wymaga prezentowania tych wyników w formie różnorodnych zestawień, które pozwolą z jednej strony na uzyskanie informacji o konkretnych grupach absolwentów, z drugiej zaś na dokonywanie porównań pomiędzy takimi grupami. Informacje o płci i wieku pozwolą na wykorzystanie wyników monitoringu do oceny skuteczności polityk Unii Europejskiej, krajowych i lokalnych, mających na celu polepszenie sytuacji na rynku pracy lub wsparcie dalszej edukacji, kierowanych do konkretnych kategorii osób. Informacje identyfikujące szkołę absolwenta pozwalają na raportowanie wyników monitoringu na poziomie szkół, co będzie stanowić istotne wsparcie dla ich dyrektorów oraz organów prowadzących oraz pozwoli dostarczać informacji użytecznych dla organów nadzoru pedagogicznego. Informacja o przypisaniu absolwentów do szkół pozwala też – na podstawie danych dostępnych w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych – wyróżniać grupy absolwentów zdefiniowane przez typ szkoły i położenie geograficzne (absolwenci szkół danego typu w danym powiecie lub województwie). Z kolei informacja na temat zawodu szkolnego jest kluczowa dla wykorzystania monitoringu absolwentów do wsparcia tworzenia prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz kształtowania oferty kształcenia przez szkoły i organy prowadzące. Z perspektywy monitoringu karier absolwentów zmiana dokonywana w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej umożliwi pozyskiwanie informacji dotyczących faktu kontynuowania lub niekontynuowania nauki, również w formach pozaszkolnych (kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych), co jest jedną z najważniejszych składowych definiujących status edukacyjno-zawodowy absolwenta. W szczególności wpływa on silnie na interpretację wartości wskaźników opisujących sytuację zawodową: niepodjęcie pracy albo podjęcie pracy w niepełnym wymiarze lub na gorszych warunkach nie muszą być traktowane jako zjawiska jednoznacznie negatywne, jeżeli towarzyszy im kontynuowanie kształcenia, szczególnie jeżeli jego kierunek jest zgodny z dotychczasową edukacją absolwenta. Informacje te pozwalają zatem umieścić wiedzę o sytuacji zawodowej absolwentów we właściwym kontekście i uniknąć powierzchownych i nietrafnych interpretacji. Ponadto ze względu na prowadzenie monitoringu karier absolwentów w okresie do 5 lat po ukończeniu pierwszej szkoły ponadpodstawowej, w art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej został wydłużony okres, po którym jest dokonywana anonimizacja danych ucznia w bazie danych systemu informacji oświatowej, z 5 lat do 6 lat od dnia wprowadzenia do zbioru danych ucznia ostatniej

informacji. Dotychczasowy 5-letni okres przed anonimizacją uniemożliwiłby prowadzenie monitoringu karier wobec części absolwentów.

Zmiana dokonywana w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.) (art. 2 projektu ustawy) umożliwi wykorzystywanie informacji zawartych w systemach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które są niezbędne do określenia statusu zatrudnienia lub bezrobocia w kolejnych miesiącach monitorowanego okresu, formy zatrudnienia, a w przypadku osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę także wysokości wynagrodzenia, co pozwoli na ocenę sytuacji absolwentów na rynku pracy, w szczególności ich zatrudnienia (w tym wysokości zarobków, wymiaru zatrudnienia, liczby pracodawców), bezrobocia i bierności zawodowej. Możliwość pozyskania tych danych ma więc kluczowe znaczenie dla użyteczności systemu monitorowania karier absolwentów. Wyszczególniony zakres zbieranych informacji pokrywa się z zakresem danych, który jest przekazywany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na podstawie art. 352 ust. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Pozwala on na tworzenie zarówno wskaźników charakteryzujących sytuację absolwentów w konkretnym momencie po ukończeniu szkoły, jak i podsumowujących tę sytuację w dłuższym okresie (np. pokazujących średnio. przez jaką część okresu od ukończenia szkoły absolwenci posiadali zatrudnienie). Pozwala też odnieść sytuację poszczególnych absolwentów do sytuacji na lokalnych rynkach pracy, charakteryzowanych przez ich powiat zamieszkania (który nie musi być tożsamy z powiatem, w którym znajduje się szkoła, którą ukończyli).

Zmiana dokonywana w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 5 projektu ustawy) umożliwi pozyskiwanie informacji ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (systemu POL-on) w zakresie wynikającym z projektowanego art. 26b ust. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2020 r. – Prawo oświatowe) oraz wykorzystywanie informacji na temat kontynuowania kształcenia na studiach przez absolwentów techników, branżowych szkół II stopnia, liceów ogólnokształcących i szkół policealnych. W szkołach ponadpodstawowych, które umożliwiają przystąpienie do egzaminu maturalnego (branżowych szkołach II stopnia, technikach i liceach ogólnokształcących), bardzo ważne jest uwzględnienie informacji o ewentualnym kontynuowaniu nauki na studiach. Informacje te są istotne w kontekście wyboru dalszej ścieżki kształcenia przez absolwentów szkół ponadpodstawowych. Jednocześnie są one niezbędne do adekwatnej oceny sytuacji absolwentów na rynku pracy. Niepodejmowanie pracy lub jej niestabilność, a także praca

w tzw. elastycznych formach zatrudnienia, w niepełnym wymiarze lub na gorszych warunkach płacowych, może być uzasadniona wymogami godzenia jej z jednoczesnym dalszym kształceniem. Kontrolowanie informacji o kontynuowaniu nauki umożliwia przygotowanie wskaźników, które w bardziej trafny sposób charakteryzują szanse absolwentów na znalezienie dobrej pracy. Jednym z istotnych aspektów kariery edukacyjno-zawodowej absolwentów jest to, czy układa się ona zgodnie z kierunkiem (zawodem), w jakim się kształcili. W przypadku studiów nie jest możliwe dokładne ocenienie tej zgodności, jednak informacja o nazwach najczęściej podejmowanych przez absolwentów kierunków studiów oraz przyporządkowaniu kierunku studiów do dyscypliny naukowej lub artystycznej, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, może zostać wykorzystana do określenia, w pewnym przybliżeniu, czy zachodzi zgodność wybranego kierunku studiów z zawodem, w jakim kształcił się absolwent (projektowany art. 26b ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Proponowane w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe terminy przekazywania danych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych i ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określono tak, aby uzyskane dane pozwoliły na trafną identyfikację sytuacji absolwentów w okresie monitoringu (projektowany art. 26b ust. 9, 10, 13 i 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Przyjęte terminy skonsultowano z podmiotami, które będą przetwarzały dane absolwentów na potrzeby prowadzenia monitoringu karier absolwentów: Centrum Informatycznym Edukacji (jednostką organizacyjną podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, odpowiedzialną za utrzymanie systemu informacji oświatowej), Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi oraz Ośrodkiem Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytutem Badawczym (jednostką nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, odpowiedzialną za utrzymanie systemu POL-on i systemu ELA), co pozwala na ich zharmonizowanie z różnymi cyklami pracy tych instytucji.

Maksymalny czas przetwarzania danych został precyzyjnie zdefiniowany w projekcie ustawy oraz podporządkowany celom prowadzenia monitoringu i ograniczony do celów monitoringu (projektowany art. 26b ust. 9–18, 23 i 25 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). W przypadku Centrum Informatycznego Edukacji dane osobowe będą przetwarzane od 15 marca (wyłonienie grupy absolwentów objętych monitoringiem) do 30 września (połączenie danych i ich anonimizacja). Jednocześnie, wzorem rozwiązań przyjętych w art. 352 ust. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w projekcie ustawy

określono okres przechowywania zanonimizowanych danych absolwentów objętych monitoringiem. Dane te będą przechowywane przez okres maksymalnie 5 lat od dnia, w którym nastąpiła ich anonimizacja. W przypadku okręgowych komisji egzaminacyjnych dane dotyczące absolwentów (numer PESEL i rok ukończenia szkoły ponadpodstawowej) będą przetwarzane maksymalnie przez 60 dni od dnia ich otrzymania, tj. do dnia 1 czerwca roku, w którym jest prowadzony monitoring. W przypadku Ośrodka Przetwarzania Informacji dane dotyczące absolwentów (numer PESEL i rok ukończenia szkoły ponadpodstawowej) będą przetwarzane maksymalnie przez 60 dni od dnia ich otrzymania, tj. do dnia 1 lipca roku, w którym jest prowadzony monitoring. W przypadku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dane dotyczące absolwentów (numer PESEL i rok ukończenia szkoły ponadpodstawowej) będą przetwarzane maksymalnie przez 60 dni od dnia ich otrzymania, tj. do dnia 1 lipca roku, w którym jest prowadzony monitoring. Instytut Badań Edukacyjnych nie będzie przetwarzał w ramach monitoringu danych osobowych. Instytut Badań Edukacyjnych opracowuje zbiór już zanonimizowanych danych jednostkowych. W projekcie ustawy określono okres przetwarzania tych danych przez Instytut Badań Edukacyjnych (dwa miesiące, tj. w terminie od 1 października do 30 listopada roku, w którym jest prowadzony monitoring).

Harmonogram monitoringu zapewnia możliwość publikowania raportów z informacjami o karierach absolwentów na przełomie listopada i grudnia (projektowany art. 26b ust. 24 i 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Pozwoli to na uwzględnienie zawartych w nich informacji w procesie kształtowania oferty edukacyjnej szkół w kolejnym roku szkolnym oraz przy opracowywaniu prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego.

Zadanie prowadzenia monitoringu będzie realizowane centralnie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie mógł powierzyć prowadzenie monitoringu karier absolwentów jednostce organizacyjnej podległej temu ministrowi (projektowany art. 26b ust. 27 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Przewiduje się, że zadanie związane z prowadzeniem i utrzymaniem systemu monitoringu karier absolwentów zostanie powierzone Centrum Informatycznemu Edukacji jako jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. Natomiast Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie będzie odpowiedzialny za analizę i opracowanie wyników monitorowania karier absolwentów (art. 26b ust. 24 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Instytut Badań Edukacyjnych to interdyscyplinarny instytut badawczy, prowadzący badania naukowe nad funkcjonowaniem i efektywnością systemu edukacji w Polsce. Powierzenie tworzenia raportów Instytutowi Badań Edukacyjnych jest uzasadnione jego dużym doświadczeniem w dziedzinie analityki danych edukacyjnych oraz upowszechniania wyników badań. Jest przy tym instytucją, która odpowiada za opracowanie sposobu obliczania i prezentacji wskaźników charakteryzujących kariery absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe na potrzeby systemu monitorowania karier absolwentów w ramach dwóch projektów systemowych współfinansowanych ze środków EFS w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój (realizowany od 2019 r. do 2023 r. projekt „Monitorowanie Losów Absolwentów Szkół Zawodowych – etap II” oraz zrealizowany w okresie 2.05.2016 – 31.05.2019 projekt „Monitorowanie Losów Edukacyjno-Zawodowych Absolwentów i Młodych Dorosłych”).

Ponadto w projekcie ustawy przewidziano następujące zmiany.

Przepisy art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dotyczące przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych dla uczniów spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, uczniów realizujących indywidualny tok nauki oraz dla uczniów przechodzących ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, jednego typu do szkoły publicznej innego typu, obecnie odsyłają do art. 441 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, który dotyczy jedynie przeprowadzania tych egzaminów dla uczniów szkół dla dzieci i młodzieży. Tymczasem, w przypadku słuchaczy, szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej analogiczne egzaminy klasyfikacyjne powinny być przeprowadzane zgodnie z przepisami art. 44wa ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dotyczącymi przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w tych szkołach. W związku z powyższym celu uspoźnienia przepisów art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wprowadza się odesłanie do art. 44wa ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 1 pkt 2–4 projektu ustawy).

W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej są dokonywane zmiany w art. 8 pkt 1 lit. e i g. Zmiana w art. 8 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej poszerza zakres danych dziedzinowych gromadzonych w bazie danych systemu informacji oświatowej o liczbę osób korzystających z internatu w szkołach lub

placówkach oświatowych wchodzących w skład zespołu, które nie są uczniami szkoły lub placówki, przy której jest utworzony internat. Dotychczas tacy uczniowie byli ujmowani w danych zbiorczych internatu, które są wykazywane w następnym roku szkolnym. Po wprowadzeniu zmiany w zakresie art. 8 pkt 1 lit. e informacja o korzystaniu z internatu przez ucznia szkoły lub zespołu szkół, w którego skład wchodzi internat, będzie wykazywana w bieżącym roku szkolnym, co ma też korzystny wpływ na naliczenie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. Zmiana w art. 8 pkt 1 lit. g ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, dotycząca pochodnych kosztów wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami, ma charakter doprecyzowujący zakres pochodnych, jakie są gromadzone w odniesieniu do pracowników niebędących nauczycielami, poprzez wskazanie, że dotyczą one pochodnych pracownika bez pochodnych pracodawcy.

W art. 93 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej przewiduje się wydłużenie terminu anonimizacji danych dotyczących wynagrodzeń nauczycieli. Dotychczasowy termin anonimizacji określony na okres do końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zostały wprowadzone do bazy danych systemu informacji oświatowej, wydłuża się do 5 lat od dnia wprowadzenia do tego zbioru ostatniej informacji. Zmiana ta pozwoli na zapewnienie integralności danych do długookresowych analiz, niezbędnych do prowadzenia polityki oświatowej. Jednocześnie dane te są niezbędne do właściwego zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi przez dyrektorów. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu przechowywanie w bazie danych systemu informacji oświatowej informacji, które będą wykorzystywane do przygotowania wieloletnich zestawień danych oraz prowadzenia kompleksowych analiz porównawczych m.in. w zakresie oceny jakości kształcenia. W przypadku danych anonimizowanych już po jednym roku nie ma możliwości przeprowadzenia analizy porównawczej dla dłuższego okresu, co może utrudnić podejmowanie skutecznych decyzji na szczeblu centralnym w oparciu o wiarygodne dane. Również dla dyrektora szkoły lub placówki dane dotyczące wynagrodzeń nauczycieli są użyteczne w okresie dłuższym niż jeden rok. Mogą służyć np. do analizowania skuteczności systemu wynagradzania w szkole lub placówce.

W art. 33 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej jest dokonywana zmiana doprecyzowująca dotycząca sposobu określenia jednostki samorządu terytorialnego właściwej do dokonania wpisu do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych, w celu ujednoczenia terminologii zawartej w art. 33 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r.

o systemie informacji oświatowej oraz w art. 2 pkt 16 lit. a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

W art. 6 projektu ustawy przewidziano rozwiązania dotyczące prowadzenia w latach 2021–2029 monitoringu karier również w odniesieniu do absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w latach szkolnych 2018/2019–2023/2024 (projektowany art. 6 ust. 1), który będzie prowadzony w tym samym celu, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Zasadniczo przyjęto, że do prowadzenia monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych będą miały odpowiednie zastosowanie rozwiązania zawarte w art. 26b ust. 3–27 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dotyczące prowadzenia monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, ponieważ monitoring karier absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ma być prowadzony według takich samych zasad, warunków i trybu oraz przez te same podmioty jak w przypadku monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Monitoring karier absolwentów szkół ponadgimnazjalnych będzie obejmował analogiczny zakres danych jak w przypadku absolwentów szkół ponadpodstawowych, z tym że okręgowe komisje egzaminacyjne w odniesieniu do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, wraz z danymi dotyczącymi absolwentów, będą przekazywały również dodatkowo informacje dotyczące uzyskania dotychczasowych świadectw potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz dyplomie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., lub w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., a także informacje o dacie uzyskania tych dokumentów. W zależności od rodzaju dokumentu okręgowe komisje egzaminacyjne będą przekazywały te informacje od 2021 r. do 2025 r. (projektowany art. 6 ust. 4) albo do 2028 r. (projektowany art. 6 ust. 5), uwzględniając harmonogram przeprowadzania dotychczasowych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.

Wdrożenie systemu monitoringu karier absolwentów najpóźniej w 2021 r. stanowi jedno z kryteriów podstawowych, do których realizacji Polska jest zobowiązana w bieżącej Perspektywie Finansowej, a zarazem warunek konieczny udzielania wsparcia ze środków europejskich na projekty realizowane w obszarze oświaty i wychowania w ramach nowej

perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Dlatego, zważywszy na konieczność uruchomienia systemu monitoringu w 2021 r. oraz przyjęte w projekcie ustawy terminy przekazywania danych przez ich dysponentów, niezbędne jest, aby proponowane regulacje dotyczące monitoringu karier absolwentów weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Rozwiązania metodologiczne i informatyczne pozwalające na uruchomienie systemu monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych rozwijano w Instytucie Badań Edukacyjnych od 2015 r. w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS. Pokrycie kosztów prac badawczo-rozwojowych związanych z przygotowaniem powyższych rozwiązań zapewniono w ramach dwóch projektów systemowych, których beneficjentem jest Instytut Badań Edukacyjnych:

- 1) projekcie „Monitorowanie losów edukacyjno-zawodowych absolwentów i młodych dorosłych” – realizowanym w latach 2016–2019, współfinansowanym ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020 w ramach II Osi priorytetowej Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, oraz
- 2) projekcie „Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych – etap II” – realizowanym w latach 2019–2023, współfinansowanym z tego samego źródła i będącym kontynuacją powyższego projektu.

Należy podkreślić, że uruchomienie systemu monitorowania absolwentów do końca 2021 r. stanowi zaplanowany rezultat wspomnianych projektów realizowanych przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i Instytut Badań Edukacyjnych. Jednocześnie realizowane projekty pozwoliły na stworzenie w Instytucie Badań Edukacyjnych rozwiązań oraz zaplecza badawczo-technicznego, które umożliwiają wdrożenie systemu monitoringu karier absolwentów.

Biorąc pod uwagę powyższe, niezbędne jest, aby proponowane regulacje ustawowe dotyczące monitoringu karier absolwentów weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Powyższe rozwiązanie nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego oraz jest podyktowane ważnym interesem publicznym.

Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministra Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został zamieszczony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej, stosownie do opinii wyrażonej przez Ministra do Spraw Unii Europejskiej w piśmie z dnia 8 grudnia 2020 r. nr KPDPUE.920.1326.2020.MH(2), z zastrzeżeniem uwag zawartych w tej opinii, które dotyczyły:

- 1) sprecyzowania w projekcie ustawy celu prowadzenia monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych;
- 2) zastąpienia procesu „pseudonimizacji” danych procesem „anonimizacji” w systemie monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych;
- 3) okresu przechowywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zanonimizowanych danych absolwentów.

Uwagi te zostały uwzględnione w projekcie ustawy lub wyjaśnione, a projekt uzasadnienia został uzupełniony o stosowne wyjaśnienia. Pismem z dnia 23 grudnia 2020 r. nr KPDPUE.920.1326.2020.MH (5) Minister do Spraw Unii Europejskiej poinformował o przyjęciu przedstawionych propozycji uwzględnienia powyższych uwag oraz wyjaśnień, wnosząc o zamieszczenie w uzasadnieniu do projektu poszerzonego wyjaśnienia dotyczącego zgodności projektowanego rozwiązania z art. 23 ust. 1 RODO. Uzasadnienie zostało uzupełnione w tym zakresie.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marzena Machałek – Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Łukasz Marcisz Główny Specjalista Tel. 22 34 74 783 e-mail: lukasz.marcisz@men.gov.pl	Data sporządzenia: 22 stycznia 2021 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD151

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

System kształcenia, w szczególności szkolnictwo branżowe, powinien reagować na potrzeby rynku pracy, sprzyjać uczeniu się przez całe życie oraz umożliwiać absolwentom mobilność edukacyjną i zawodową¹⁾. Aby było to możliwe, konieczne jest zapewnienie informacji zwrotnej na temat przebiegu dalszych karier edukacyjno-zawodowych absolwentów. Wiedza o karierach absolwentów pozwoli na bieżące reagowanie na zmieniające się okoliczności społeczno-ekonomiczne.

Potrzeba monitoringu karier absolwentów wynika z szeregu dokumentów strategicznych. Monitoring jest elementem działań służących lepszemu dopasowaniu kompetencji i kwalifikacji absolwentów szkół do wymagań rynku pracy. Na strategiczne znaczenie takich działań wskazują: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowy Program Reform, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Perspektywa uczenia się przez całe życie i Zintegrowana Strategia Umiejętności. Część ogólna. Dokumenty te podkreślają potrzebę lepszego zharmonizowania kształcenia zawodowego z rynkiem pracy, dostępu do informacji o kwalifikacjach i zwiększenia efektywności wydawania publicznych i prywatnych środków na kształcenie i szkolenie. Na potrzebę działań w tym zakresie wskazuje także Umowa Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są przede wszystkim krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. O potrzebie tej świadczą też lokalne i regionalne przedsięwzięcia organizowane przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego oraz wojewódzkie urzędy pracy. Jednocześnie wdrożenie systemu monitorowania karier absolwentów stanowi kryterium podstawowe zawarte w IV załączniku do wniosku dotyczącego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (Tematyczne warunki podstawowe mające zastosowanie do EFRR, EFS+ i Funduszu Spójności – art. 11 ust. 1), do którego realizacji minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest zobligowany oraz którego spełnienie warunkuje możliwość pozyskiwania środków w obszarze „kształcenie i szkolenia” w ramach nowej perspektywy finansowej.

W obecnej sytuacji brak jest odpowiednio szczegółowych i rzetelnych informacji na temat karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Według badań Instytutu Badań Edukacyjnych, choć 85% dyrektorów szkół branżowych monitoruje kariery absolwentów swoich szkół, to blisko 80% z nich wykorzystuje w tym celu głównie nieformalne rozmowy z rodzinami lub znajomymi pracodawcami. Informacje na temat sytuacji edukacyjno-zawodowej absolwentów są zbierane przez różnorodne instytucje (np. szkoły, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie obserwatoria rynku pracy) w zróżnicowanym zakresie i według odmiennych metodologii, co dramatycznie ogranicza porównywalność zbieranych informacji i możliwość ich szerszego wykorzystania. Dodatkowo nie jest to efektywny kosztowo model funkcjonowania, gdyż analogiczne działania są prowadzone równoległe przez wiele instytucji ponoszących koszty zdobywania informacji, które można byłoby pozyskać z rejestrów państwowych i baz danych administracyjnych ministra właściwego do spraw

¹⁾ Zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316, z późn. zm.) celem kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: nowe techniki i technologie, idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zarysowane tu problemy w dostępie do danych opisujących kariery edukacyjne i zawodowe absolwentów szkół ponadpodstawowych powodują trudności w kształtowaniu polityk publicznych, a także ograniczają możliwości racjonalnego wyboru kierunków kształcenia przez uczniów i ich rodziców. W szczególności:

- 1) władze szczebla centralnego oraz jednostki samorządu terytorialnego nie mają zagwarantowanej możliwości dostępu do aktualnych, szczegółowych i rzetelnych informacji o dalszej edukacji i zatrudnieniu absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby kształtowania polityk edukacyjnych i rynku pracy;
- 2) przy prognozowaniu zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz kształtowaniu oferty edukacyjnej nie ma możliwości uwzględnienia informacji odnoszących się bezpośrednio do sytuacji osób rozpoczynających karierę zawodową, co ogranicza trafność prognoz i podejmowanych decyzji;
- 3) społeczna percepcja wyboru różnych ścieżek kształcenia i zawodów jest oparta w dużej mierze na nieprawdziwych stereotypach, które mogłyby zostać przełamane dopiero poprzez odwołanie się do obiektywnych, łatwo dostępnych i zrozumiałych informacji o rzeczywistej sytuacji absolwentów na rynku pracy. Wpływa to na ograniczenie możliwości racjonalnego wyboru ścieżki kształcenia na poziomie średnim przez uczniów i ich rodziców;
- 4) brak dostępu do informacji o sytuacji nowo zatrudnionych pracowników w poszczególnych branżach i zawodach prowadzi do rozbieżności pomiędzy oczekiwaniami kandydatów a ofertami pracy, przez co zwiększają się koszty transakcyjne związane z rekrutacją pracowników i zmniejsza skuteczność rekrutacji;
- 5) ewaluacja polityk i projektów mających na celu polepszenie sytuacji absolwentów na rynku pracy wymaga prowadzenia każdorazowo kosztownych i pracochłonnych badań albo musi opierać się na wskaźnikach o ograniczonej trafności i rzetelności.

Monitoring karier absolwentów w latach 2021–2029 będzie obejmował również monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w latach szkolnych 2018/2019–2023/2024.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Aby rozwiązać opisane wyżej problemy rekomenduje się:

- 1) wprowadzenie do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.) nowego zadania publicznego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które będzie polegało na prowadzeniu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych;
- 2) wprowadzenie przepisów umożliwiających pozyskiwanie i przetwarzanie szczegółowych danych rejestrowych niezbędnych do prowadzenia monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych. Proponowane rozwiązania nawiązują do analogicznych rozwiązań przyjętych w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, ale są dostosowane do specyfiki danych oświatowych.

Jednocześnie w związku z wprowadzeniem monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych konieczne jest wprowadzenie niezbędnych do prowadzenia tego monitoringu zmian w innych ustawach:

- 1) w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942, z późn. zm.) – w zakresie uzupełnienia katalogu celów zbierania danych w systemie informacji oświatowej o prowadzenie monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych oraz umożliwienia pozyskiwania z bazy danych systemu informacji oświatowej określonych danych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w celu prowadzenia tego monitoringu, a także wydłużenia okresu, po którym jest dokonywana anonimizacja danych ucznia w bazie danych systemu informacji oświatowej;
- 2) w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.) – w zakresie umożliwienia pozyskiwania informacji pozwalających na ocenę sytuacji absolwentów na rynku pracy, w szczególności ich zatrudnienia (w tym wysokości zarobków, wymiaru zatrudnienia, liczby pracodawców), bezrobocia i bierności zawodowej;
- 3) w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.) – w zakresie umożliwienia pozyskiwania informacji ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (systemu POL-on) na temat kontynuowania kształcenia na studiach przez absolwentów techników, branżowych szkół II stopnia, liceów ogólnokształcących i szkół policealnych.

Umożliwi to stworzenie jednolitego, działającego centralnie, z wykorzystaniem danych administracyjnych systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych (obejmującego w latach 2021–2029 również absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

System monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, uzupełniany na etapie końcowym o raporty analityczne przez Instytut Badań Edukacyjnych, będzie w sposób efektywny kosztowo w stosunku do innych metod badawczych, takich jak np. ankiety (których koszt realizacji oraz efektywność są znacznie niższe niż systemu wykorzystującego dane administracyjne), dostarczał rzetelnych, użytecznych i porównywalnych w czasie informacji opisujących sytuację absolwentów w różnych zawodach i typach szkół. Udostępnienie tych informacji różnym grupom odbiorców pozwoli z kolei na uzyskanie następujących efektów:

1. Stworzenie warunków dla lepszego dopasowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy

Informacje o karierach absolwentów, zbierane corocznie w skali populacyjnej i prezentowane w ujednocionej, porównywalnej między latami formie, będą mogły zostać wykorzystane do ulepszenia metodologii prognozowania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym. W konsekwencji zostaną zapewnione warunki sprzyjające lepszemu dopasowaniu struktury kształcenia i programów do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

2. Dostarczenie informacji stwarzających szansę poprawy wizerunku i podniesienia zainteresowania kształceniem w szkolnictwie branżowym

Rzetelna i łatwo dostępna wiedza na temat karier absolwentów pozwoli budować wizerunek szkolnictwa branżowego oparty na dowodach. Dostęp do systematycznie gromadzonych i udostępnianych informacji na temat szkolnictwa branżowego pomoże w przewyżczeniu negatywnych stereotypów, które go dotyczą, choć nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości. Informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy absolwentów określonych typów szkół i zawodów mają również walor promocyjny i mogą zostać wykorzystane do zachęcania uczniów do kontynuowania edukacji w szkolnictwie branżowym.

3. Zwiększenie zatrudnienia przez usprawnienie przepływu informacji na rynku pracy

System monitoringu karier absolwentów dostarczy również rzetelnych informacji dotyczących warunków zatrudnienia i płacy absolwentów w poszczególnych zawodach, branżach i regionach. Informacje takie w istotny sposób zmniejszają asymetrię informacyjną w relacjach między absolwentami podejmującymi pierwszą pracę a pracodawcami. Pracodawcy mogą wykorzystać te informacje do aktualizowania i lepszego dopasowywania polityki zatrudnienia absolwentów do realiów rynku pracy. Z drugiej strony, możliwość monitorowania informacji o warunkach zatrudnienia przez uczniów będzie sprzyjać kształtowaniu realistycznych oczekiwań płacowych, odpowiadających kondycji krajowej gospodarki.

4. Zwiększenie efektywności polityk rynku pracy poprzez wsparcie informacyjne działań instytucji rynku pracy

Informacje o karierach zawodowych absolwentów zapewnią pogłębienie diagnozy sytuacji na lokalnym rynku pracy, w szczególności ułatwią identyfikację barier napotykaną przez absolwentów szkół. Umożliwi to opracowanie i wdrożenie polityk wsparcia zatrudnienia kierowanych do tej grupy.

5. Rozszerzenie możliwości ewaluacji polityk w dziedzinie edukacji i rynku pracy

Dostępność szczegółowych, rzetelnych i porównywalnych w czasie wskaźników zapewni możliwość ewaluacji różnorodnych polityk publicznych mających na celu osiągnięcie lepszego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, harmonizację oferty edukacyjnej na różnych szczeblach kształcenia czy wsparcie osób młodych na rynku pracy.

Niezależnie od powyższego w projekcie ustawy przewidziano dodatkowe zmiany:

1) w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej dotyczące:

- a) wykazywania liczby uczniów korzystających z internatu w szkołach wchodzących w skład zespołu, którzy nie są uczniami szkoły, przy której jest utworzony internat (poszerzenie o tych uczniów zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w bazie danych systemu informacji oświatowej w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych),
- b) wykazywania pochodnych kosztów wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami (doprecyzowanie zakresu pochodnych, jakie są gromadzone w odniesieniu do pracowników niebędących nauczycielami, poprzez wskazanie, że dotyczą one pochodnych pracownika bez pochodnych pracodawcy),
- c) doprecyzowania sposobu określenia jednostki samorządu terytorialnej właściwej do dokonania wpisu do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych,

- d) wydłużenia do 5 lat terminu anonimizacji danych dotyczących wynagrodzeń nauczycieli w celu zapewnienia integralności danych do długookresowych analiz, które są niezbędne do prowadzenia efektywnej polityki oświatowej;
- 2) ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2029 i 2400) dotyczące ujednoczenia terminologii zawartej w art. 2 pkt 16 lit. a tej ustawy i w art. 33 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej w zakresie określenia jednostki samorządu terytorialnego właściwej do udzielania zezwolenia na założenie publicznej szkoły.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Różne formy monitorowania karier absolwentów szkół kształcących zawodowo są stosowane w większości krajów Unii Europejskiej. Zgodnie z raportem *Mapping of VET graduate tracking measures in EU Member States*, opracowanym w 2018 r. na zlecenie Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji Europejskiej, tylko w 4 krajach Unii Europejskiej (w Bułgarii i Grecji oraz na Cyprze i Łotwie) nie zidentyfikowano żadnych badań monitorujących poświęconych tej tematyce. W 19 krajach przynajmniej jedno badanie monitorujące kariery absolwentów jest prowadzone regularnie. Systemy monitoringu działające w 5 krajach: Austrii, Niemczech, Irlandii, Luksemburgu i Holandii zostały sklasyfikowane w raporcie jako dobrze rozwinięte (ang. *systematic and well-established*). We wszystkich tych systemach są wykorzystywane dane osobowe pochodzące ze źródeł administracyjnych pozwalające określić dalsze kariery edukacyjne i zawodowe absolwentów szkół.

Austria: System BibEr (*Bildungsbezogenes Erwerbskarrieremonitoring*) stanowi element austriackiej statystyki publicznej. Obejmuje on absolwentów wszystkich szkół od poziomu ISCED 3 (w tym szkoły zawodowe) do ISCED 8 (studia doktoranckie). Zestaw wykorzystywanych wskaźników dotyczy dalszej edukacji, pracy lub nieaktywności zawodowej oraz mediany zarobków osób zatrudnionych w 18 miesięcy od ukończenia szkoły. Dane te są przedstawiane w zbiorczych przekrojach (tabelach) według typu ukończonej szkoły i płci, dla danego rocznika absolwentów, za pośrednictwem publicznie dostępnej strony internetowej. Na podstawie informacji gromadzonych w systemie są przygotowywane też bardziej szczegółowe raporty, ale odnoszą się one tylko do szkolnictwa wyższego (w podziale na dyscypliny) i obejmują zagregowane dane dotyczące wielu roczników absolwentów (obecnie udostępniane raporty przygotowano na podstawie analizowanych łącznie roczników absolwentów od roku akademickiego 2008/2009 do 2014/2015).

Niemcy: W Niemczech nie funkcjonuje zunifikowany system, który byłby dedykowany ściśle monitoringowi karier absolwentów – wiąże się to z faktem, że jest to państwo o ustroju federalnym z kompetencjami w zakresie oświaty leżącymi w przeważającej mierze na poziomie władz poszczególnych landów. Jednocześnie jednak regularnie są prowadzone w tym kraju ogólnokrajowe badania, które mają bezpośrednio na celu określenie karier absolwentów albo mogą być w tym celu wykorzystane. Najważniejsze z takich projektów to:

- 1) *Stichprobe der Integrierten Arbeitsmarktbiografien* (SIAB) – jest to udostępniany publicznie do celów badawczych zbiór, który stanowi próbę losową 2% osób, które występują w populacyjnej bazie danych zintegrowanych historii zatrudnienia, tworzonej przez federalny Instytut Badań nad Rynkiem Pracy (*Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung*) na podstawie danych z systemów opieki społecznej. Zbiór SIAB jest udostępniany w dwóch formach: w pełni zanonimizowanej (zawiera zestaw mniej szczegółowych wskaźników) oraz słabo zanonimizowanej (zawiera szerszy zestaw, bardziej szczegółowych wskaźników). Ta druga forma jest dostępna do analiz tylko dla osób odbywających oficjalne wizyty badawcze w Instytucie. Zbiór w pełni zanonimizowany jest dostępny na wniosek instytucji naukowych. Należy przy tym zauważyć, że identyfikacja w zbiorze SIAB okresów nauki (a więc i momentu zostania absolwentem) jest możliwa tylko pośrednio, na podstawie kodów opisujących tytuł ubezpieczenia. Dodatkowo zbiór obejmuje tylko około 2% absolwentów każdego rocznika.
- 2) Panel edukacyjny NEPS, prowadzony przez Instytut Badania Ścieżek Edukacyjnych Leibniza (*Leibniz-Institut für Bildungsverläufe*) – z punktu widzenia monitoringu karier absolwentów interesujące są dwie wchodzące w jego skład próby: 1) osób, które w 2010 r. były uczniami dziewiątych klas, oraz 2) osób, które w 2010 r. były studentami pierwszego roku. Osoby wylosowane do pierwszej próby badano co roku w latach 2010–2016, te, które znalazły się w drugiej próbie, co roku w latach 2010–2018. W celu pozyskania danych w projekcie wykorzystuje się przede wszystkim metody sondażowe, ale są one uzupełniane również o dane administracyjne. Zbiory danych z badania są udostępniane do celów badań naukowych. Podobnie jak w przypadku SIAB, istnieje kilka form, w jakich są one udostępniane, różniących się poziomem anonimizacji (szczegółowością wskaźników) oraz trybem dostępu.
- 3) Badania Federalnego Instytutu Kształcenia Zawodowego (*Bundesinstitut für Berufsbildung*) – w latach 2004–2006 co roku, a potem do 2012 r. co 2 lata były prowadzone badania sondażowe na losowych próbach

reprezentatywnych około 1,5 tys. absolwentów w kilka miesięcy po ukończeniu przez nich szkół (uwzględniano zarówno szkoły kształcące zawodowo, jak i ogólnokształcące). W 2006 r. i 2011 r. przeprowadzono też większe badania sondażowe na próbach reprezentatywnych liczących odpowiednio około 7,2 tys. i 5,5 tys. osób w wieku 18–24 lat. Wyniki w postaci zbiorów danych są udostępniane publicznie na stronie internetowej Instytutu, głównie z przeznaczeniem do badań naukowych.

Irlandia: Monitoring karier absolwentów wchodzi w zakres zadań irlandzkiego Głównego Urzędu Statystycznego (*Central Statistical Office*). Badanie, w którym są wykorzystywane zarówno dane administracyjne dotyczące populacji absolwentów (zbierane są dane o ich sytuacji na rynku pracy i ewentualnym dalszym kształceniu w okresie 3 lat od ukończenia szkoły), jak też metody sondażowe (stosowane do prób losowych), przeprowadzane jest co 2 lata, a jego wyniki są publikowane w formie raportu na stronie internetowej Urzędu. Wykorzystanie zarówno danych administracyjnych, jak i sondaży pozwala publikować szeroki zakres wskaźników odnoszących się nie tylko do poziomu zatrudnienia czy wysokości zarobków, ale także satysfakcji z pracy i uzyskanego wykształcenia. Ograniczenia przyjętego podejścia to: bardzo niewielki zestaw przekrojów, w których raportowane są wyniki, objęcie badaniem jednocześnie aż 7 kolejnych roczników absolwentów (w ostatnio opublikowanej edycji: 2010–2016) oraz znaczna zwłoka w publikacji wyników względem momentu opuszczenia szkół przez badanych (3 lata względem najmłodszego rocznika absolwentów i aż 9 lat względem najstarszego rocznika objętego raportem).

Luksemburg: Monitoring karier absolwentów wchodzi w zakres zadań Narodowego Instytutu Rozwoju Zawodowego Kształcenia Ustawicznego (*Institut national pour le développement de la formation professionnelle continue*) i jest prowadzony pod nazwą Barometru Integracji Zawodowej (*Baromètre de l'insertion professionnelle*), z wykorzystaniem danych administracyjnych obrazujących sytuację do 3 lat od ukończenia szkoły. Wyniki są prezentowane w ogólnodostępnym serwisie internetowym, w podziale na poszczególne zawody. Sytuację absolwentów w każdym z nich obrazuje 17 różnych wskaźników opisujących status, formę i branżę zatrudnienia w 4 punktach czasu (bezpośrednio po ukończeniu szkoły oraz w rok, dwa i trzy lata później), medianę zarobków w pierwszej pracy. Podstawowym ograniczeniem systemu – związanym z niewielką liczbą ludności Luksemburga – jest to, że raportowane wyniki obejmują aż 6 kolejnych roczników absolwentów, a mimo to w znacznej liczbie zawodów niemożliwe jest zaprezentowanie wyników ze względu na zbyt małą liczbę absolwentów (jako wartość progową przyjęto 10 osób).

Holandia: Wskaźniki pozwalające monitorować kariery absolwentów szkół zawodowych oraz wyższych (są to dwa różne zestawy wskaźników) stanowią element systemu statystyki publicznej. Do ich obliczenia wykorzystywane są dane administracyjne, opisujące sytuację w rok, dwa lub trzy lata od ukończenia szkoły (status zatrudnienia i ewentualnej dalszej edukacji) lub w rok, trzy i pięć lat od ukończenia szkoły (typ szkoły, w której kontynuowana jest nauka). Dane te są przedstawiane w zbiorczych tabelach (przekrojach) według poziomu edukacji, płci, wieku, dla danego rocznika absolwentów, za pośrednictwem publicznie dostępnej strony internetowej holenderskiego urzędu statystycznego.

Na uwagę zasługują również rozwiązania przyjęte w **Estonii**. W celu monitorowania karier edukacyjnych absolwentów szkół zawodowych i wyższych są wykorzystywane dane administracyjne: estońskiego systemu informatycznego edukacji, danych podatkowych i informacji z rejestru państwowych służb zatrudnienia. Dane pozyskiwane z rejestrów, dotyczące karier zawodowych absolwentów oraz sytuacji zawodowej w poszczególnych branżach i zawodach, są wykorzystywane w Estonii w ramach różnorodnych projektów, mających zarówno charakter akademicki, jak i skierowanych do szerokich grup odbiorców, np. dotyczących stworzenia aplikacji wspomagającej wybór kierunku kształcenia. Estonia rozwija również innowacyjne rozwiązania w zakresie prognozowania zapotrzebowania na zawody. Opierają się one zarówno na danych rejestrowych, jak i jakościowym barometrze zapotrzebowania na zawody, który opiera się na informacjach zbieranych od pracodawców. Obecnie trwają prace nad włączeniem do prognozowania zapotrzebowania na pracę analiz internetowych ogłoszeń o pracę.

Analizując opisane powyżej rozwiązania należy również wziąć pod uwagę, uzgodnione przez państwa członkowskie Unii Europejskiej w ramach Rady Unii Europejskiej, Zalecenia Rady z dnia 20 listopada 2017 r. dotyczące monitorowania karier absolwentów (Dz. Urz. UE z dnia 09.12.2017 C 423/1), które zachęcają państwa członkowskie, aby we współpracy z partnerami społecznymi promowały wydajność i zatrudnialność poprzez należyte udostępnianie adekwatnej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest zebranie wysokiej jakości informacji na temat karier absolwentów. Informacje te pozwolą na zrozumienie przyczyn problemów z zatrudnialnością absolwentów w poszczególnych regionach, sektorach gospodarki lub z poszczególnych dziedzin szkolnictwa wyższego lub kształcenia i szkolenia zawodowego, a także pozwolą na znalezienie rozwiązań tych problemów. W tym kontekście Rada Unii Europejskiej zaleca m.in:

- 1) gromadzenie odpowiednich zanonimizowanych administracyjnych danych statystycznych z baz danych dotyczących kształcenia, podatków, ludności i ubezpieczeń społecznych;

- 2) kojarzenie przez organy krajowe zanonimizowanych danych z różnych źródeł w celu uzyskania pełnego obrazu karier absolwentów.

Rada Unii Europejskiej zaleca terminowe, regularne i szerokie rozpowszechnianie i wykorzystywanie wyników analizy monitoringu karier absolwentów dla:

- 1) wspierania projektowania i aktualizowania programów nauczania, tak aby udoskonalić nabywanie odpowiednich umiejętności i zwiększyć zatrudnialność;
- 2) lepszego dopasowywania umiejętności do potrzeb rynku pracy, tak aby wspierać konkurencyjność i innowacje na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym i aby zaradzić niedoborowi wykwalifikowanej siły roboczej;
- 3) planowania uwzględniającego i wyprzedzającego zmieniające się potrzeby w zakresie zatrudnienia i edukacji oraz potrzeby społeczne;
- 4) przyczyniania się do kształtowania polityki na szczeblu krajowym i unijnym.

Według zaleceń Rady Unii Europejskiej, państwa członkowskie powinny oceniać postępy we wdrażaniu systemów monitoringu karier absolwentów i składać w tym zakresie regularne sprawozdania Komisji Europejskiej.

Zawarte w projekcie ustawy rozwiązania wychodzą naprzeciw opisanym powyżej zaleceniom w zakresie wprowadzenia systemu regularnego monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, w tym szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Rozwiązania te są wzorowane na rozwiązaniach zawartych w art. 352 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w oparciu o które funkcjonuje monitoring karier studentów i absolwentów studiów, osób ubiegających się o stopień doktora i osób, które uzyskały ten stopień, zapewniany przez ogólnopolski system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (system ELA).

Wykorzystanie do monitoringu danych administracyjnych jest podejściem stosowanym we wszystkich krajach europejskich, które są uznawane za wzorcowe w tej dziedzinie, a okres monitoringu i zakres danych przetwarzanych w związku z monitoringiem odpowiadają rozwiązaniom stosowanym w tych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	1	Nie dotyczy.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na zwiększenie trafności prognozowania zapotrzebowania na absolwentów szkół ponadpodstawowych na rynku pracy, na lepsze dostosowywanie oferty kształcenia oraz dokładniejsze analizy sytuacji edukacyjnej i zawodowej absolwentów.
Branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne, technika, licea ogólnokształcące, szkoły specjalne przysposabiające do pracy	11782	SIO (stan na 30.09.2019 r.)	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli ograniczyć dotychczasowe obciążenia związane z pozyskiwaniem informacji o karierach absolwentów oraz uzyskać rzetelne informacje zwrotne na temat efektywności kształcenia.
Organy prowadzące branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne, technika, licea	2007	SIO (stan na 30.09.2019 r.)	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli ograniczyć obciążenia związane z pozyskiwaniem informacji na ten temat i usprawnić zarządzanie

ogólnokształcące, szkoły specjalne przysposabiające do pracy			prowadzonymi szkołami, w szczególności zarządzanie strukturą kształcenia ponadpodstawowego.
Uczniowie wybierający kierunek kształcenia na poziomie ponadpodstawowym i ich rodzice	423 687 uczniów	Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2019 – suma uczniów I klas szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2018/2019 i liczby absolwentów szkół policealnych w roku szkolnym 2017/2018 (najnowsze dostępne dane)	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na bardziej racjonalny wybór ścieżki dalszego kształcenia oraz pozwoli zweryfikować atrakcyjność warunków zatrudnienia oferowanych w pierwszej pracy.
Przedsiębiorcy	58089	Raport GUS: Zapotrzebowanie rynku pracy na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego (z 2018 r.) – jako liczbę przedsiębiorców zainteresowanych informacjami z systemu monitoringu przyjęto liczbę podmiotów, które wzięły udział w badaniu.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze rekrutowanie pracowników.
Instytucje rynku pracy	22119	Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS), Rejestr agencji zatrudnienia (KRAZ) – stan na 04.06.2020 r.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze kształtowanie oferty pomocy kierowanej do osób bezrobotnych, w szczególności do osób młodych.
Instytucje dialogu społecznego	12 900	GUS 2018 – informacja sygnałna z dnia 27 sierpnia 2019 r.	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli dostarczyć informacji użytecznych do opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym.
Centrum Informatyczne Edukacji	1	Nie dotyczy.	Nowe zadanie polegające na stworzeniu i utrzymaniu systemu informatycznego dla systemu monitoringu karier absolwentów oraz wymianie danych z gestorami pozostałych źródeł danych administracyjnych wykorzystywanych w systemie monitoringu – raz do roku.
Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy)	1	Nie dotyczy.	Nowe zadanie polegające na eksporcie danych do systemu monitoringu karier absolwentów – raz do roku.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	Nie dotyczy.	Nowe zadanie polegające na eksporcie danych do systemu

			monitoringu karier absolwentów – raz do roku.
Instytut Badań Edukacyjnych	1	Nie dotyczy.	Nowe zadanie polegające na opracowaniu i przygotowaniu do prezentacji danych z systemu monitoringu karier absolwentów – w trybie ciągłym, w zakresie ustawowych zadań Instytutu Badań Edukacyjnych.
Okręgowe komisje egzaminacyjne	8	Nie dotyczy.	Nowe zadanie polegające na eksporcie danych do systemu monitoringu karier absolwentów – raz do roku.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy otrzymały do zaopiniowania w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) następujące podmioty:

- 1) Business Centre Club;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Konfederacja „Lewiatan”;
- 5) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 7) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 8) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Wolny Związek Zawodowy „Forum–Oświata”;
- 10) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 11) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 12) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 13) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”.

Stosownie do § 36 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy w ramach konsultacji publicznych otrzymały następujące podmioty:

- 1) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 2) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 3) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 4) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 5) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 6) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 8) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 9) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 10) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 11) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników Młodocianych;
- 13) Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych;
- 14) Polskie Forum HR;
- 15) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną;
- 16) Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami;
- 17) Polski Związek Głuchych;
- 18) Polski Związek Niewidomych;
- 19) Rada Szkół Katolickich;
- 20) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Budownictwo;
- 21) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Finanse;
- 22) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Informatyka;

- 23) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Moda i Innowacyjne Tekstylnia;
- 24) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Motoryzacja i Elektromobilność;
- 25) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców;
- 26) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Turystyka;
- 27) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Zdrowie i Opieka Społeczna;
- 28) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 29) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 30) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 31) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 32) Unia Metropolii Polskich;
- 33) Unia Miasteczek Polskich;
- 34) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 35) Związek Miast Polskich;
- 36) Związek Powiatów Polskich;
- 37) Związek Województw RP;
- 38) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego.

Projekt ustawy otrzymały również następujące podmioty:

- 1) Centralna Komisja Egzaminacyjna;
- 2) Główny Urząd Statystyczny;
- 3) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 4) Rzecznik Praw Dziecka;
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 6) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Radę Dialogu Społecznego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2020 r. pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Projekt ustawy, wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Ze względu na ważny interes społeczny termin na wyrażenie opinii w ramach konsultacji i opiniowania skrócony został do 21 dni. Potrzeba zastosowania powyższego trybu wynika z konieczności wdrożenia systemu monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych najpóźniej od dnia 1 kwietnia 2021 r. W związku z określonym w projekcie harmonogramem monitoringu przyjęcie rozwiązań ustawowych po tym terminie oznaczałoby brak możliwości przeprowadzenia pierwszego badania i pozyskania danych w 2021 r.

Ponadto wdrożenie systemu monitorowania karier absolwentów stanowi kryterium podstawowe zawarte w IV załączniku do wniosku dotyczącego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, którego spełnienie warunkuje możliwość pozyskiwania środków w obszarze „kształcenie i szkolenia” w ramach nowej perspektywy finansowej 2021–2027.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały przedstawione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych. Podmioty będą realizowały zadania związane z monitoringiem w ramach środków zaplanowanych w ich budżetach na dany rok.

Przetwarzanie danych związanych z monitoringiem karier absolwentów szkół ponadpodstawowych nie wymaga nakładów inwestycyjnych, ponieważ będzie odbywać się z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury informatycznej, tj. systemów bazodanowych i oprogramowania analitycznego Centrum Informatycznego Edukacji, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego. System ma opierać się na istniejących danych: realizacja działań związanych z zasilaniem systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych danymi wskazanymi w ustawie nie wymaga rozszerzenia zakresu dziedzinowego danych gromadzonych i przetwarzanych w zasobach informacyjnych wskazanych instytucji. W przypadku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego (instytutu badawczego spoza sektora finansów publicznych) realizacja działań związanych z monitoringiem oznacza wykonanie co roku zapytań do bazy danych danej instytucji. Proces został zaprojektowany z myślą o minimalizacji kosztów związanych z tymi operacjami i dlatego ograniczono częstość przekazywania danych do jednego eksportu danych rocznie. Zważywszy, że powyższe czynności są wykonywane raz do roku, z wykorzystaniem infrastruktury technicznej, którą dysponują wspomniane instytucje, przyjęto iż koszty takiej operacji są pomijalne z perspektywy zaangażowanych zasobów kadrowych i technicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Pozyskane dane są przetwarzane przez Centrum Informatyczne Edukacji – państwową jednostkę budżetową podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, która jest odpowiedzialna za utrzymanie Systemu Informacji Oświatowej, dostarczanie usług informatycznych na rzecz urzędu obsługującego tego ministra oraz realizację zadań zleconych przez tego ministra. Zadania Centrum Informatycznego Edukacji związane z monitoringiem karier absolwentów zaplanowano w taki sposób, aby były realizowane z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury informatycznej oraz przy minimalnym obciążeniu kadrowym i technicznym Centrum Informatycznego Edukacji. Jest to możliwe dzięki powtarzalności zaplanowanych czynności przetwarzania danych (co pozwala na automatyzację procesu przetwarzania) oraz ograniczeniu częstotliwości ich wykonywania (czynności dokonywane raz na 12 miesięcy).

Instytut Badań Edukacyjnych – instytut badawczy, który nie należy do sektora finansów publicznych – jest odpowiedzialny za analizy zanonimizowanych danych z monitoringu oraz opracowanie ich wyników. W tym celu będą wykorzystywane dedykowane rozwiązania informatyczne i analityczne, które pozwalają na automatyzację procesu analizy danych i raportowania wyników z wykorzystaniem opracowanych wcześniej szablonów raportów dedykowanych dla szkół, ich organów prowadzących oraz instytucji rynku pracy. Pokrycie kosztów prac badawczo-rozwojowych związanych z przygotowaniem powyższych rozwiązań zapewniono w ramach dwóch projektów

	systemowych, których beneficjentem jest Instytut Badań Edukacyjnych: (1) realizowanym w latach 2016–2019 projekcie „Monitorowanie losów edukacyjno-zawodowych absolwentów i młodych dorosłych” współfinansowanym ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020 w ramach II Osi priorytetowej Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji oraz (2) jego kontynuacji – zaplanowanym na lata 2019–2023 projekcie „Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych – etap II”, współfinansowanym z tego samego źródła. Instytut Badań Edukacyjnych planuje dalszy rozwój systemu monitoringu absolwentów szkół ponadpodstawowych w ramach projektu współfinansowanego ze środków europejskich w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Efektem projektu będzie pełna automatyzacja i uelastycznienie procesu raportowania wyników monitoringu karier absolwentów. Docelowy system zostanie wzbogacony o możliwość elastycznego wyboru wskaźników monitoringu i tworzenia on-line zestawień i interaktywnych wykresów ilustrujących sytuację absolwentów szkół ponadpodstawowych w wybranych przez użytkownika przekrojach analitycznych. Działania współfinansowane ze środków europejskich ograniczą potrzeby finansowania ewentualnych działań dotyczących rozwoju systemu przez inne instytucje, w tym przede wszystkim przez Centrum Informatyczne Edukacji.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze rekrutowanie pracowników, pozwoli również dostosować oczekiwania płacowe absolwentów do stawek rynkowych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na skuteczniejsze rekrutowanie pracowników, pozwoli również dostosować oczekiwania płacowe absolwentów do stawek rynkowych.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na bardziej racjonalny wybór ścieżki dalszego kształcenia oraz pozwoli zweryfikować atrakcyjność warunków zatrudnienia oferowanych w pierwszej pracy.						
	osoby niepełnosprawne	Informacje z systemu monitoringu karier absolwentów mają znaczenie również dla osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin. W szczególności będą stanowić cenne źródło wiedzy dla osób zainteresowanych efektywnością kształcenia w trzyletnich szkołach specjalnych przysposabiających do pracy, których absolwenci są objęci monitoringiem.						
	osoby starsze	Nie przewiduje się, aby projektowana regulacja miała bezpośredni wpływ na osoby starsze.						

	administracja centralna i regionalna	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na dostarczenie rzetelnych informacji o karierach absolwentów szkół ponadpodstawowych dla oceny efektywności polityk rynku pracy i edukacyjnych.
Niemierzal- ne	administracja centralna, regionalna i organy prowadzące szkoły	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na poprawę zarządzania szkolnictwem ponadpodstawowym, w szczególności lepsze dopasowanie struktury kształcenia branżowego do potrzeb lokalnych rynków pracy.
	jednostki naukowe	Uzyskanie dostępu do informacji z systemu monitoringu karier absolwentów pozwoli na dostarczenie rzetelnych informacji dla badań i analiz naukowych dotyczących sytuacji absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wdrożenie proponowanych regulacji doprowadzi do stworzenia jednolitego systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, działającego centralnie, z wykorzystaniem danych administracyjnych. Informacje opisujące sytuację absolwentów w poszczególnych zawodach i typach szkół, zbierane i udostępniane za pośrednictwem tego systemu, pozwolą w szczególności:

- 1) lepiej dopasować ofertę kształcenia do potrzeb rynku pracy (poprzez wykorzystanie do ulepszenia metodologii prognozowania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje oraz opiniowania decyzji dotyczących modyfikacji oferty kształcenia zarówno na szczeblu centralnym, jak też regionalnym lub sektorowym);
- 2) ograniczyć niedobory pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego poprzez dostarczenie informacji pozwalających na bardziej racjonalny wybór ścieżki dalszego kształcenia przez uczniów;
- 3) skrócić czas poszukiwania pracy poprzez usprawnienie przepływu informacji na rynku pracy i kształtowanie realnych wzajemnych oczekiwań dotyczących warunków zatrudnienia pomiędzy poszukującymi pracy absolwentami a pracodawcami;
- 4) zwiększyć efektywność działania instytucji rynku pracy, w szczególności publicznych służb zatrudnienia, poprzez ułatwienie identyfikacji barier napotykanych przez absolwentów szkół;
- 5) rozszerzyć możliwości ewaluacji polityk w dziedzinie edukacji i rynku pracy. Dostępność szczegółowych, rzetelnych i porównywalnych w czasie wskaźników zapewni możliwość ewaluacji różnorodnych polityk publicznych mających na celu osiągnięcie lepszego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, harmonizację oferty edukacyjnej na różnych szczeblach kształcenia, czy wsparcie osób młodych na rynku pracy.

Zakłada się pozytywny wpływ projektowanych regulacji na sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Wskazane wyżej pozytywne efekty systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych dotyczą również absolwentów trzyletnich szkół specjalnych przysposabiających do pracy przeznaczonych dla uczniów z

niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu

nie dotyczy

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Aby osiągnąć zakładane cele, będą konieczne następujące działania:

- 1) przeprowadzanie procesu przetwarzania danych zgodnie z procedurą opisaną w proponowanej regulacji i publikacja wyników monitorowania;
- 2) zapoznanie się przez odbiorców z wynikami monitorowania i uwzględnienie przez nich tych wyników przy planowaniu działań.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Publikacja wyników monitoringu online pozwoli na bieżącą analizę trendów w zakresie wykorzystania systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, co umożliwi bieżącą ocenę efektów projektu (np. wskaźniki oparte na liczbie odsłon witryny projektu oraz liczbie pobrań udostępnianych raportów). Jednocześnie ewaluację użyteczności rozwiązań raportujących wyniki monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, w szczególności z uwzględnieniem perspektywy różnych grup docelowych: uczniów i rodziców, przedstawicieli szkół i ich organów prowadzących, administracji rządowej i regionalnej, instytucji rynku pracy oraz pracodawców, zaplanowano w ramach realizowanego w latach 2019–2023 projektu „Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych – etap II”, który jest współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020 w ramach II Osi priorytetowej Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji.

W projekcie zaplanowano szereg warsztatów oraz spotkań roboczych z przedstawicielami grup docelowych użytkowników systemu monitoringu, których celem będzie zebranie informacji zwrotnych na temat zakresu i sposobu prezentacji wyników monitoringu. Instytut Badań Edukacyjnych planuje również kontynuację wskazanych działań w ramach kolejnego projektu współfinansowanego ze środków europejskich planowanego w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021–2027.

Jednocześnie działania podejmowane przez Polskę w zakresie monitoringu karier absolwentów są oceniane w ramach europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkoleń. Oznacza to zalecenie cyklicznego przeglądu działań dokonywanych przez kraje członkowskie, w tym Polskę, w zakresie monitoringu karier absolwentów.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.

Raport
z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania w dniu 20 listopada 2020 r.

Projekt ustawy otrzymały do zaopiniowania w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809):

- 1) Business Centre Club;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Konfederacja „Lewiatan”;
- 5) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 7) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 8) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Wolny Związek Zawodowy „Forum–Oświata”;
- 10) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 11) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 12) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 13) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”.

Stosownie do § 36 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy w ramach konsultacji publicznych otrzymały następujące podmioty:

1. Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 2) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 3) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 4) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 5) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 6) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 7) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 8) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 9) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 10) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 11) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 13) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników

Młodocianych;

- 14) Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych;
- 15) Polskie Forum HR;
- 16) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- 17) Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami;
- 18) Polski Związek Głuchych;
- 19) Polski Związek Niewidomych;
- 20) Rada Dialogu Społecznego;
- 21) Rada Szkół Katolickich;
- 22) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Budownictwo;
- 23) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Finanse;
- 24) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Informatyka;
- 25) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Moda i Innowacyjne Tekstylnia;
- 26) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Motoryzacja i Elektromobilność;
- 27) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców;
- 28) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Turystyka;
- 29) Sektorowa Rada do Spraw Kompetencji Zdrowie i Opieka Społeczna;
- 30) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 31) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 32) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 33) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 34) Unia Metropolii Polskich;
- 35) Unia Miasteczek Polskich;
- 36) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 37) Związek Miast Polskich;
- 38) Związek Powiatów Polskich;
- 39) Związek Województw RP;
- 40) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego.

Projekt ustawy otrzymały również następujące podmioty:

- 1) Centralna Komisja Egzaminacyjna;
- 2) Główny Urząd Statystyczny;
- 3) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 4) Rzecznik Praw Dziecka;
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 6) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt ustawy został skierowany również do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Radę Dialogu Społecznego.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2020 r. zaopiniowała projekt pozytywnie.

W ramach przeprowadzonych konsultacji publicznych projektu ustawy opinię wyraziły: Centralna Komisja Egzaminacyjna, Sektorowe Rady ds. Kompetencji – Informatyka oraz Telekomunikacja, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Urząd Ochrony Danych Osobowych oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Centralna Komisja Egzaminacyjna wyraziła opinię o braku uwag do projektu ustawy.

Sektorowe Rady ds. Kompetencji – Informatyka oraz Telekomunikacja przekazały uwagi.

Uwaga nr 1 dotycząca doprecyzowania celów projektowanych rozwiązań.

Powyższa uwaga została uwzględniona poprzez uzupełnienie uzasadnienia projektu oraz dodanie w art. 26b projektowanej ustawy ust. 2 (zmiana numeracji) określającego cel prowadzenia monitoringu karier absolwentów, o fragment w następującym brzmieniu:

„2. Monitoring karier absolwentów jest prowadzony w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.”.

Szczegółowe cele funkcjonowania systemu monitorowania karier absolwentów wiążą się z dostarczeniem **informacji zwrotnej** na temat przebiegu karier edukacyjno-zawodowych absolwentów, co pozwoli na zaspokojenie potrzeb informacyjnych następujących kategorii użytkowników:

- 1.1. **Uczniowie, rodzice i inni obywatele zainteresowani funkcjonowaniem systemu oświaty.** Braki w dostępie do informacji o karierach absolwentów szkół ponadpodstawowych mogą w niektórych przypadkach ograniczać również możliwości racjonalnego wyboru kierunków kształcenia przez uczniów i ich rodziców. Społeczna percepcja różnych ścieżek kształcenia i zawodów jest oparta w dużej mierze na stereotypach, które ograniczają możliwości racjonalnego wyboru ścieżki kształcenia na poziomie średnim przez uczniów i ich rodziców. Stereotypy te, szczególnie krzywdzące dla szkolnictwa branżowego, mogą zostać przełamane poprzez odwołanie się do obiektywnych, łatwo dostępnych i zrozumiałych informacji o rzeczywistej sytuacji absolwentów szkół ponadpodstawowych na rynku pracy. System monitoringu pozwoli podejmować decyzje edukacyjne przez osoby kończące naukę w szkole podstawowej w oparciu o rzetelne informacje na temat tego jakie będą skutki wyboru tej a nie innej szkoły. W dłuższym okresie

informacja taka powinna wpływać na dostosowanie oferty szkół do potrzeb uczniów i pracodawców.

- 1.2. **Pracodawcy i pracownicy.** System monitorowania karier absolwentów dostarczy rzetelnych informacji dotyczących warunków zatrudnienia i płacy absolwentów w poszczególnych zawodach, branżach i regionach. Informacje takie w istotny sposób zmniejszają asymetrię informacyjną w relacjach między absolwentami podejmującymi pierwszą pracę a pracodawcami. Pracodawcy mogą wykorzystać te informacje do aktualizowania i lepszego dopasowywania polityki zatrudnienia absolwentów do realiów rynku pracy.
- 1.3. **Szkoły.** Informacje dotyczące karier absolwentów są pomocne przy: formułowaniu oferty kształcenia dopasowanej do potrzeb lokalnego rynku pracy i oczekiwań, autoewaluacji i promocji szkół. Od dostępności danych zależy także efektywne realizowanie zadań, takich jak ustalanie sieci szkół, kształtowanie oferty edukacyjnej szkół. Informacje z monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych znajdują wykorzystanie przy wydawaniu przez Wojewódzkie Rady Rynku Pracy decyzji w sprawie zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy.
- 1.4. **Organy prowadzące szkół:** jednostki samorządu terytorialnego, ministrowie właściwi ds. poszczególnych typów szkół oraz inne rodzaje organów prowadzących. Informacje dotyczące karier absolwentów są pomocne przy: kształtowaniu oferty szkolnictwa branżowego dopasowanej do potrzeb lokalnego rynku pracy i oczekiwań, ocenie efektywności i jakości kształcenia zawodowego, promocji kształcenia zawodowego.
- 1.5. **Organy nadzoru pedagogicznego.** Informacje dotyczące karier absolwentów są pomocne przy: ocenie efektywności i jakości kształcenia.
- 1.6. **Przedstawiciele instytucji rynku pracy oraz systemu doradztwa zawodowego.** System monitorowania karier dostarcza wiedzy pozwalającej na: pogłębienie diagnozy sytuacji na lokalnym rynku pracy, w szczególności identyfikacji barier napotykanych przez absolwentów szkół branżowych oraz lepsze wykorzystanie dostępnych instrumentów polityki rynku pracy na potrzeby wsparcia absolwentów poszukujących pracy.
- 1.7. **Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.** Warto podkreślić, że planowanie i monitorowanie edukacji i rynku pracy na różnych poziomach zarządzania wymaga bieżącego dostępu do aktualnych, szczegółowych, rzetelnych i udostępnianych cyklicznie informacji o dalszej edukacji i zatrudnieniu absolwentów szkół ponadpodstawowych. Wyniki monitoringu mają również kluczowe znaczenie przy ocenie trafności ogłaszanej corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia, prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.
- 1.8. **Minister właściwy do spraw pracy, zabezpieczenia społecznego i rodziny.** System monitorowania karier zapewnia dostarczenie informacji zwrotnej niezbędnej do: pogłębionej analizy sytuacji absolwentów na rynku pracy, uzupełniających inne źródła danych dotyczących sytuacji na rynku pracy oraz

doskonalenia instrumentów polityki rynku pracy na potrzeby wsparcia absolwentów poszukujących pracy.

Warto podkreślić, że na potrzebę prowadzenia monitoringu karier absolwentów wskazują również kluczowe dokumenty strategiczne m.in.: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030, Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowy Program Reform, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Perspektywa uczenia się przez całe życie i Zintegrowana Strategia Umiejętności. Część ogólna. Przywołane dokumenty podkreślają potrzebę lepszego zharmonizowania kształcenia zawodowego z rynkiem pracy, dostępu do informacji o kwalifikacjach i zwiększenia efektywności wydawania publicznych i prywatnych środków na kształcenie i szkolenie.

Uwaga nr 2 dotycząca wykorzystania wyników monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Powyższa kwestia została wyjaśniona w uzasadnieniu: monitoring będzie dostarczać cyklicznie, każdego roku, wystandaryzowaną rzetelną informację dotyczącą zarówno karier zawodowych (praca, wynagrodzenia), jak i edukacyjnych (kontynuowanie nauki w systemie oświaty lub w szkolnictwie wyższym) absolwentów szkolnictwa ponadpodstawowego, w tym szkolnictwa branżowego. Szczegółowe cele (i zarazem sposoby wykorzystania wyników monitoringu) wskazano w odpowiedzi na uwagę 1.

Informacje z monitoringu karier absolwentów znajdują wykorzystanie przy: opracowaniu przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych (w terminie do dnia 31 października, zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe), w procesie kształtowania oferty edukacyjnej szkół oraz przy opracowywaniu, ogłaszanej corocznie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia, prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (w terminie do dnia 1 lutego, zgodnie z art. 46b ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Informacje z monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych wspomogą również Wojewódzkie Rady Rynku Pracy przy wydawaniu decyzji w sprawie zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Obecnie na poziomie krajowym prowadzony jest wyłącznie systematyczny monitoring ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych, zapewniany przez system ELA. Aby uzyskać kompletny obraz procesu przechodzenia z edukacji na rynek pracy, konieczne jest uzupełnienie go o rozwiązanie, które pozwalałoby monitorować kariery absolwentów szkół ponadpodstawowych: branżowych szkół I i II stopnia, techników i szkół policealnych, liceów ogólnokształcących oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy. Należy podkreślić, że zarówno działający Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, jak i system monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych będą wobec siebie komplementarne. Każdy z systemów dotyczy innej grupy absolwentów i dostarcza wyników dla odmiennych kategorii odbiorców. Oznacza to również istotne różnice w sposobach obliczania wskaźników i ich raportowania (np. w przypadku projektowanego systemu wyniki są prezentowane podziale na szkoły ponadpodstawowe lub zawody szkolnictwa branżowego a w systemie ELA w podziale na szkoły wyższe lub kierunki).

Uwagi nr 3 i 4 dotyczące zakresu wykorzystywanych danych, w tym danych osobowych oraz ich ochrony

Warto podkreślić, że na potrzeby systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych przygotowano ocenę skutków dla ochrony danych w rozumieniu art. 35 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016. Ocena skutków dla ochrony danych została pozytywnie zaopiniowana przez UODO w toku konsultacji.

Dane wykorzystywane na potrzeby monitoringu będą anonimizowane niezwłocznie, gdy będzie to możliwe, tzn. po połączeniu ze sobą informacji ze wszystkich źródeł danych. Następnie, już w formie zanonimizowanego zbioru, dane będą przekazywane do Instytutu Badań Edukacyjnych w celu przygotowania na ich podstawie raportów zawierających wskaźniki charakteryzujące grupy absolwentów. Dane zgodnie z przyjętą w projekcie terminologią będą przekazywane w postaci elektronicznej – tj. w analogiczny sposób jak w przypadku funkcjonującego już systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych uregulowanego w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W ramach monitoringu przetwarzane są wyłącznie dane wskazane w ustawie, wyłącznie w zakresie umożliwiającym realizację wskazanego zadania publicznego. Zdecydowanie unika się zbierania danych niepotrzebnych, nadmiarowych, a także korzystania z danych bez związku z celem. Szczegółowe uzasadnienie zakresu danych przetwarzanych na potrzeby monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych przedstawiono w zaktualizowanym uzasadnieniu projektu ustawy.

Warto podkreślić, że sprawdzenie jak kształcenie w konkretnym typie szkoły oraz kierunku (w przypadku kształcenia zawodowego) wpływa na karierę zawodową i edukacyjną absolwentów, wymaga uzyskania zbioru danych opisującego sytuację tych samych osób na etapie kształcenia w szkole ponadpodstawowej oraz po jego zakończeniu. Uzyskanie takiego zbioru wymaga połączenia danych z różnych zbiorów, dotyczących poszczególnych osób. Do połączenia danych niezbędne jest wykorzystanie informacji pozwalającej na zidentyfikowanie danej osoby w różnych zbiorach danych. W ustawie przyjęto możliwe najkrótsze okresy przechowywania danych niezanonimizowanych. W przypadku Centrum Informatycznego Edukacji dane osobowe są przetwarzane od 1 marca (tworzenie list absolwentów objętych monitoringiem) do 30 września (połączenie danych i ich anonimizacja). Jednocześnie, wzorem rozwiązań przyjętych w monitoringu losów absolwentów szkół wyższych, w ustawie zdefiniowano okres przechowywania zanonimizowanych danych absolwentów objętych monitoringiem. Dane te są przechowywane przez okres maksymalnie 5 lat od dnia, w którym nastąpiła ich anonimizacja. W przypadku Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych dane (listy absolwentów objętych monitoringiem) są przetwarzane maksymalnie przez 60 dni od daty ich otrzymania, tj. 1 kwietnia roku monitoringu. W przypadku Ośrodka Przetwarzania Informacji dane (listy absolwentów objętych monitoringiem) są przetwarzane maksymalnie przez 60 dni od wyznaczonego dnia, tj. 1 maja roku, w którym prowadzony jest monitoring. W przypadku Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych dane (listy absolwentów objętych monitoringiem) są przetwarzane maksymalnie przez 60 dni od 1 maja roku, w którym prowadzony jest monitoring. Instytut Badań Edukacyjnych nie przetwarza w ramach monitoringu danych osobowych. Instytut Badań Edukacyjnych opracowuje zbiór już zanonimizowanych danych jednostkowych. Niemniej okres przetwarzania tych danych przez IBE również określono ustawowo w terminie od 1 października do 30 listopada roku monitoringu, tj. przez dwa miesiące.

W związku z uwzględnieniem uwagi UODO dotyczącej zastąpienia w projektowanych przepisach art. 26b ust. 19 i 20 określenia „pseudonimizacja” prawidłowym określeniem „anonimizacja”, uwaga dotycząca terminologii stała się nieaktualna. W opinii UODO usunięcie z połączonych danych numeru PESEL, a w przypadku jego braku – serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz jeżeli absolwent nie jest obywatelem polskim – kraju pochodzenia, prowadzi do anonimizacji danych powstałych po połączeniu.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej konieczności pozyskiwania zgód indywidualnych na wykorzystanie danych w celu prowadzenia systemu monitorowania karier należy podkreślić, że zgoda na przetwarzanie danych osobowych nie jest właściwą podstawą prawną w analizowanym projekcie, ponieważ:

1. działanie na podstawie zgody nie może prowadzić do rozszerzania kompetencji organów administracji, ponieważ stanowiłoby to naruszenie zasady legalności,
2. wyrażona przez podmiot danych zgoda dotycząca przetwarzania jej danych nie tworzy obowiązku udostępnienia tych danych. W takiej sytuacji istniałoby też ryzyko zakwestionowania ważności takich zgód absolwentów, w tym ich dobrowolności,
3. bazowanie na zgodach na przetwarzanie danych nie zapewnia kompleksowości systemu monitoringu karier absolwentów, w szczególności ze względu na prawo podmiotu danych do cofnięcia zgody (art. 7 ust. 4 RODO) jednocześnie zgody na przetwarzanie danych osobowych mogłyby być kwestionowane przez innych uczestników systemu.

W przypadku monitoringu karier absolwentów prawidłową przesłanką do przetwarzania danych osobowych jest obowiązek prawny ciążyący na administratorze danych (art. 6 ust. 1 lit. c) RODO).

Uwaga nr 5 dotycząca kosztochłonności projektu.

Powyższa kwestia została wyjaśniona oraz uzupełniono o właściwe zapisy projekt uzasadnienia i OSR.

Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych. Podmioty będą realizowały zadania związane z monitoringiem w ramach środków zaplanowanych w ich budżetach na dany rok.

Rozwiązania metodologiczne i informatyczne pozwalające na uruchomienie systemu monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych rozwijano w Instytucie Badań

Edukacyjnych od 2015 roku w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS. Pokrycie kosztów prac badawczo-rozwojowych związanych z przygotowaniem powyższych rozwiązań zapewniono w ramach dwóch projektów systemowych, których beneficjentem jest Instytut Badań Edukacyjnych: 1. realizowanym w latach 2016-2019 projekcie “Monitorowanie losów edukacyjno-zawodowych absolwentów i młodych dorosłych” współfinansowanym ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 w ramach II Osi priorytetowej Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji oraz 2. jego kontynuacji – realizowanym w latach 2019-2023 projekcie “Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych - etap II”, współfinansowanym z tego samego źródła.

Należy podkreślić, że uruchomienie systemu monitorowania absolwentów do końca 2021 roku stanowi zaplanowany rezultat wspomnianych projektów realizowanych przez MEN i IBE. Jednocześnie realizowane projekty pozwoliły na stworzenie w IBE rozwiązań oraz zaplecza badawczo-technicznego, które umożliwiają wdrożenie systemu monitoringu karier absolwentów. Warto podkreślić, iż zaprojektowane rozwiązania w minimalny sposób angażują pozostałe instytucje, które przetwarzają i udostępniają dane na potrzeby monitoringu. Przetwarzanie danych związanych z monitoringiem karier absolwentów szkół ponadpodstawowych nie wymaga nakładów inwestycyjnych: odbywać się będzie z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury informatycznej. Realizacja działań związanych z zasilaniem systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych danymi wskazanymi w ustawie nie wymaga rozszerzenia zakresu danych zbieranych przez gestorów. Zważywszy, iż czynności związane z przetwarzaniem danych na potrzeby monitoringu karier są wykonywane raz do roku, z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej, którą już dysponują wspomniane instytucje, można przyjąć iż koszty takiej operacji są pomijalne z perspektywy zaangażowanych zasobów kadrowych i technicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych oraz Ośrodka Przetwarzania Informacji. Konsultacje przeprowadzone z przedstawicielami wskazanych instytucji na etapie prac nad projektem ustawy potwierdzają to stanowisko. Pozyskane dane są przetwarzane przez Centrum Informatyczne Edukacji – państwową jednostkę budżetową podległą Ministrowi Edukacji Narodowej, która jest odpowiedzialna za utrzymanie Systemu Informacji Oświatowej, dostarczanie usług informatycznych na rzecz ministerstwa oraz realizację zadań zleconych przez ministra. Zadania CIE związane z monitoringiem karier absolwentów zaplanowano w taki sposób, aby były realizowane z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury informatycznej oraz przy minimalnym obciążeniu kadrowym i technicznym CIE. Jest to możliwe dzięki powtarzalności zaplanowanych czynności przetwarzania danych (co pozwala na automatyzację procesu przetwarzania) oraz ograniczeniu częstotliwości ich wykonywania (zgodnie z ustawą, czynności dokonywane raz na 12 miesięcy).

Rozwiązaniem alternatywnym, wobec monitoringu opartego na łączeniu danych rejestrowych, byłoby prowadzenie kosztownych badań powszechnych lub na bardzo licznych próbach, których wyniki byłyby ponadto znacznie mniej trafne ze względu na ograniczoną zdolność respondentów do przypomnienia sobie i właściwego ułożenia w czasie okresów edukacji i pracy zawodowej, wraz z informacjami o zarobkach.

Uwaga nr 6 dotycząca dodania w projekcie w art. 26b. ust. 5 pkt 10 ustawy Prawo oświatowe, dotyczącym ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, tytułu mistrza w zawodzie.

Powyższa uwaga nie została uwzględniona ponieważ dane na temat uzyskania tytułu mistrza w zawodzie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej nie są gromadzone w Systemie Informacji Oświatowej. W związku z powyższym ich pozyskanie na potrzeby monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych jest możliwe na tym etapie prac nad systemem monitoringu karier.

Związek Nauczycielstwa Polskiego wyraził opinię o braku uwag do projektu ustawy.

Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie” wyraziła opinię o braku uwag do projektu ustawy.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich wyraziła opinię o braku uwag do projektu ustawy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgłosił do projektu ustawy poniższe uwagi.

Uwaga nr 1 dotycząca zmiany brzmienia art. 26b ust. 2 pkt 4 na: „4) danych gromadzonych i ewidencjonowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, niezbędnych do realizacji jego ustawowych zadań”

Powyższa uwaga nie została uwzględniona, ponieważ uwzględnienie uwagi ZUS w tym zakresie, jakkolwiek może wydawać się zasadne, różnicowałoby projektowane przepisy dotyczące monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych z obowiązującymi obecnie przepisami dotyczącymi monitorowania karier studentów i absolwentów studiów.

Uwaga nr 2 dotycząca zmiany terminów przekazywania danych oraz czasu na ich połączenie.

Powyższa uwaga została uwzględniona wychodząc naprzeciw propozycji ZUS w zakresie zmiany terminów, zdanie wstępne w art. 26b ust. 14 otrzymało następujące brzmienie:

„14. Uzupełnione dane, o których mowa w ust. 13, są przekazywane za okres od dnia 1 października roku kalendarzowego, w którym zakończył się rok szkolny, o którym mowa w ust. 7 pkt 4, do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym jest prowadzony monitoring karier absolwentów. Dane te nie podlegają anonimizacji przed ich przekazaniem ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.”.

Jednocześnie w ust. 15 datę końcową okresu, za który przekazywane będą dane przesunięto z 1 lipca na wcześniejszy termin (tj. na 10 maja roku, w którym prowadzony jest monitoring karier absolwentów szkół ponadpodstawowych).

Uwaga nr 3 dotycząca zastąpienia w art. 26b ust. 14 pkt 8 wyrazów „ubezpieczenie emerytalne i rentowe” wyrazami „ubezpieczenia emerytalne i rentowe”.

Powyższa uwaga została uwzględniona a odpowiednie zmiany redakcyjne zostały wprowadzone do projektu ustawy.

Uwaga nr 4 dotycząca usunięcia z projektu proponowanej zmiany w art. 50 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Powyższa uwaga nie została uwzględniona, ponieważ w kontekście uwag Ministra Cyfryzacji dotyczących konieczności zapewnienia wyraźnych norm wskazujących na kompetencje poszczególnych podmiotów w związku z przepływem danych wykorzystywanych do monitoringu należy pozostawić projektowany przepis w dotychczasowym brzmieniu.

Urząd Ochrony Danych Osobowych zgłosił następujące uwagi do projektu ustawy:

Uwaga nr 1 dotycząca potrzeby sprecyzowania w projekcie ustawy celu prowadzenia monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Powyższa uwaga została uwzględniona poprzez dodany w art. 26b projektowanej ustawy nowy ust. 2 (zmiana numeracji) określający cel prowadzenia monitoringu karier absolwentów, w następującym brzmieniu:

„2. Monitoring karier absolwentów jest prowadzony w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.”.

Uwaga nr 2 dotycząca zastąpienia w projektowanych przepisach art. 26b ust. 19 i 20 niewłaściwie użytego określenia „pseudonimizacja” określeniem „anonimizacja”.

Powyższa uwaga została uwzględniona a treść projektu ustawy została dostosowana w powyższym zakresie.

W ramach wykorzystania funkcji komentarza do projektu na stronie www.rcl.gov.pl nie zgłoszono uwag.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Powyższa opinia została wyrażona przez Ministra do Spraw Unii Europejskiej w piśmie KPDPUE.920.1326.2020.MH(2) z dnia 8 grudnia 2020 r., który zgłosił uwagi do projektu.

Ministra do Spraw Unii Europejskiej zgłosił następujące uwagi:

Uwaga nr 1 dotycząca potrzeby sprecyzowania w projekcie ustawy celu prowadzenia monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Powyższa uwaga została uwzględniona poprzez dodany w art. 26b projektowanej ustawy nowy ust. 2 (zmiana numeracji) określający cel prowadzenia monitoringu karier absolwentów, w następującym brzmieniu:

„2. Monitoring karier absolwentów jest prowadzony w celu zapewnienia informacji na temat przebiegu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych na potrzeby prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dostosowywania kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy oraz przygotowywania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.”.

Uwaga nr 2 dotycząca potrzeby zastąpienia procesu „pseudonimizacji” danych procesem „anonimizacji” w systemie monitorowania karier absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Powyższa uwaga została uwzględniona a treść przepisów w tym zakresie zmieniono uwzględniając również uwagę UODO dotyczącą zastąpienia w projektowanych przepisach art. 26b ust. 19 i 20 określenia „pseudonimizacja” prawidłowym określeniem „anonimizacja”. W opinii UODO usunięcie z połączonych danych numeru PESEL, a w przypadku jego braku – serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz jeżeli absolwent nie jest obywatelem polskim – kraju pochodzenia, prowadzi do anonimizacji danych powstałych po połączeniu.

Uwaga nr 3 dotycząca uregulowania okresu przechowywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zanonimizowanych danych absolwentów.

Powyższa uwaga została uwzględniona a projekt ustawy został uzupełniony o odpowiedni przepis określający czas przechowywania tych danych przez ministra. Natomiast w uzasadnieniu projektu została wyjaśniona kwestia terminu przechowywania tych danych.

Projekt ustawy nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).